MEGHÍVÓ

Tisztelettel meghívom Mátraszőlős Község Önkormányzat Képviselő-testületének soros ülésére

2016. június 1. (szerda)

9.00 órakor

a Művelődési ház tanácskozó termében.

Az előterjesztés törvényes!

NAPIRENDI PONTOK

1. **Család-és Gyermekjóléti Szolgálat szakmai programja**
   (Előterjesztő: Tóth Gyula polgármester)

2. **„Önkormányzati fejlesztések 2016" pályázat benyújtása**
   (Előterjesztő: Tóth Gyula polgármester)

Mátraszőlős, 2016. május 27.

Tisztelettel:

Tóth Gyula sk.
polgármester

Mátraszőlős Község Önkormányzata

JELENLÉTI ÍV

Készült: Mátraszőlős Községi Önkormányzat Képviselő-testületének soros ülésén 2016. június 01-én 09:00 órakor.

Tóth Gyula	polgármester	.....
Dr. Turza Csaba	jegyző	.....
Tóth Ferencné	jegyzőkönyvvezető	.....
Balázs Kálmán	képviselő	.....
Csépe János	képviselő	.....
Kovalcsik Péter	képviselő	.....
Liki Zsolt	képviselő	.....
Sőregi Tiborné	képviselő	.....
Tóth Marianna	képviselő	.....

MÁTRASZŐLŐS KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATÁNAK

KÉPVISELŐ-TESTÜLETE

JEGYZŐKÖNYV

Készült Mátraszőlős Község Önkormányzatának Képviselő-testülete 2016. június 1-én megtartott üléséről

Jelen vannak:
- 6 fő testületi tag a csatolt jelenléti ív szerint
- dr. Turza Csaba József jegyző

A polgármester köszönti a jelenlevőket, megállapítja, hogy 6 fő testületi tag jelen van, így a testület határozatképes, az ülést megnyitja.

A polgármester szavazásra teszi fel a napirendi pontok elfogadását, melyet a testület 5 igen szavazattal elfogadott.

1 testület tag sem az igen, sem a nem, sem a tartózkodik kérdésre nem nyilvánított véleményt.

Tóth Gyula – polgármester
A napirendi pontot kívánja-e valaki kiegészíteni?

Napirendi pontokkal kapcsolatosan javaslat, hozzászólás nem érkezett.

A képviselő-testület az alábbi napirendi pontot tárgyalja:

1. **Család-és Gyermekjóléti Szolgálat szakmai programja**
   (Előterjesztő: Tóth Gyula – polgármester)
2. **„Önkormányzati fejlesztések 2016" pályázat benyújtása**
   (Előterjesztő: Tóth Gyula – polgármester)

1. Napirendi ponthoz

1./ Család-és Gyermekjóléti Szolgálat szakmai programja

A polgármester tájékoztatja a képviselő-testületet az új családsegítő személyéről.

Tóth Gyula - polgármester
A szakmai programot mindenki megkapta. Van e valakinek kérdése, észrevétele ezzel kapcsolatban?

Csépe János – képviselő
A szakmai programban azt olvastam, hogy Nógrád Megye a sziráki járáshoz tartozott. Véleményem szerint ez nem jól lett megfogalmazva.

Több hozzászólás nem érkezett, a polgármester szavazásra teszi fel, ki ért egyet a Család és Gyermekjóléti Szolgálat szakmai programjával.

1 testület tag sem az igen, sem a nem, sem a tartózkodik kérdésre nem nyilvánított véleményt.

A képviselő-testület 5 igen szavazattal az alábbi határozatot hozta.

Mátraszőlős Község Önkormányzata
Képviselő-testületének
16/2016. (VI. 01.) számú határozata

Mátraszőlős Község Önkormányzat Képviselő-testülete a Család és Gyermekjóléti Szolgálat szakmai programját elfogadja.

A képviselő-testület felhatalmazza a polgármestert és a jegyzőt, a szakmai program aláírására.

Felelős: polgármester
Határidő: értelemszerű

2. Napirendi ponthoz

2./ Pályázatok benyújtása

A polgármester felkéri a jegyzőt, hogy adjon tájékoztatás a benyújtani kívánt pályázatokról.

a.) Kötelező önkormányzati feladatot ellátó intézmények fejlesztésének, felújításának támogatása

A jegyző elmondja, hogy a Magyarország 2016. évi központi költségvetéséről szóló 2015. évi C. törvény (a továbbiakban: Költségvetési törvény) 3. melléklet II. 3. a) pontja szerint az önkormányzatnak lehetősége van pályázatot benyújtani, mely pályázathoz szükséges a képviselő testület döntése a beadásról és a szükséges önerő elfogadásáról.

A projekt elszámolható költsége: bruttó 29.778.677 Ft
Igényelt támogatás összege: bruttó 28.289.743 Ft.
Vállalt önerő összege: bruttó 1.488.934 Ft

A fejleszteni kívánt - jelenleg is működő - intézmény: Napköziotthonos Óvoda

Kérdés vélemény nem volt a polgármester szavazásra teszi fel, hogy ki ért egyet a pályázat benyújtásával és a pályázati önerő elfogadásával.

1 testület tag sem az igen, sem a nem, sem a tartózkodik kérdésre nem nyilvánított véleményt.

A képviselő-testület 5 igen szavazattal az alábbi határozatot hozta.

Mátraszőlős Község Önkormányzata Képviselő-testületének 17/2016. (VI.01.) számú határozata

1./ Mátraszőlős Község Önkormányzatának Képviselő-testülete úgy döntött, hogy a belügyminiszter által meghirdetett pályázati kiírásra - Magyarország 2016. évi központi költségvetéséről szóló 2015. évi C. törvény (a továbbiakban: Költségvetési törvény) 3. melléklet II. 3. a) pont ab) szerinti

Önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztések támogatására

pályázatot kíván benyújtani.

Pályázati alcél:

ab) 70%-os kapacitás kihasználtságot meghaladó óvodai nevelést végző intézmény infrastrukturális - kapacitás bővítéssel nem járó - fejlesztése, felújítása.

A fejleszteni kívánt - jelenleg is működő - intézmény: Mátraszőlős Község Önkormányzata által fenntartott Napköziotthonos Óvoda (3068 Mátraszőlős, Fő út 90.)

A projekt elszámolható költsége: bruttó 29.778.677 Ft
Igényelt támogatás összege: bruttó 28.289.743 Ft.
Vállalt önerő összege: bruttó 1.488.934 Ft

1./ Mátraszőlős Község Önkormányzatának Képviselő-testülete az alábbi nyilatkozatokat teszi:

- *a Pályázatban ismertetett beruházást legkésőbb 2017. december 31-ig megvalósítja.*
- *amennyiben a Pályázat olyan fejlesztési célt is tartalmaz, amelyhez építésügyi hatósági engedély is szükséges, a támogatott tevékenység megvalósításához szükséges hatósági engedélyekkel rendelkezik, ennek hiányában azok megszerzését legkésőbb 2016. október 5-ig vállalja,*
- *a Pályázat benyújtása előtt a felújítást, fejlesztést nem kezdte meg,*
- *a kérelemben szereplő adatok, információk és dokumentumok megfelelnek a valóságnak, teljes körűek és hitelesek,*
- *az önkormányzatnak a pályázat benyújtásakor adó-, járulék-, illeték- vagy vámtartozása nincs,*
- *az önkormányzat nem áll adósságrendezési eljárás alatt,*
- *nem áll fenn harmadik személy irányába olyan kötelezettsége, amely a pályázat céljának megvalósulását meghiúsíthatja,*
- *köztartozással nem rendelkezik*
- *a pályázatban rögzített célok tekintetében az európai unió által társfinanszírozott, illetve más hazai támogatási rendszer keretében támogatásban nem részesült,*
- *a pályázatban rögzített célok tekintetében korábban vagy egyidejűleg benyújtott (folyamatban levő) pályázattal nem rendelkezik*
- *megfelel a rendezett munkaügyi kapcsolatok követelményének,*
- *a saját forrás rendelkezésre áll,*
- *vállalja a támogatásból való beruházás 10 évig eredeti rendeltetésnek megfelelő használatát.*

A képviselő-testület felhatalmazza a polgármestert, hogy a pályázati dokumentáció elkészítéséről és benyújtásáról intézkedjen.

Felelős: polgármester
Határidő: azonnal

b.) Területi Operatív Program keretében pályázat benyújtása

A jegyző elmondja, hogy a Területi Operációs Program keretében van lehetőség az önkormányzatok energetikai korszerűsítésére kiírt pályázat benyújtására.

A jegyző tájékoztatja a képviselő- testületet, hogy a pályázattal kapcsolatban az önkormányzatot önerő nem terheli, mert az 100%-os támogatási intenzitással rendelkeznek. A pályázat keretében a

Mátraszőlősi Közös Önkormányzati Hivatal épületének energetikai korszerűsítésére kerülne sor.

Kérdés, észrevétel nem volt, a polgármester szavazásra teszi fel, ki ért egyet a pályázat benyújtásával.

1 testület tag sem az igen, sem a nem, sem a tartózkodik kérdésre nem nyilvánított véleményt.

A képviselő-testület 5 igen szavazattal az alábbi határozatot hozta:

Mátraszőlős Község Önkormányzata Képviselő-testületének
18/2016. (VI.01.) számú határozata

Mátraszőlős Község Önkormányzata Képviselő-testülete úgy határoz, hogy a TOP 3.2.1-15. pályázati felhívásra benyújtja pályázati anyagát.

A képviselő-testület felhatalmazza a polgármestert, hogy a pályázati dokumentáció elkészítéséről és benyújtásáról intézkedjen.

Felelős: polgármester
Határidő: folyamatos

Az ülésen egyéb téma nem került megtárgyalásra a polgármester a testületi ülést bezárta.

K.m.f.

Tóth Gyula
polgármester

Dr. Turza Csaba József
jegyző

Mátraszőlős Község Önkormányzata

FENNTARTÓ: MÁTRASZŐLŐS KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
3068 Mátraszőlős, Kossuth tér 15.

SZAKMAI PROGRAM

CSALÁD -ÉS GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLAT

MÁTRASZŐLŐS, BOKOR, CSERHÁTSZENTIVÁN, FELSŐTOLD, GARÁB, KUTASÓ TELEPÜLÉSEKEN

Záradék:
Mátraszőlős Község Önkormányzat Képviselő-testülete a SZAKMAI PROGRAMOT 16/2016.(VI.01.) számú határozatával jóváhagyta.

Mátraszőlős, 2016. 06.01.

Tóth Gyula
polgármester

dr. Turza Csaba József
jegyző

I.
A Család és Gyermekjóléti Szolgálat szakmai programja

A SZOLGÁLTATÓ ADATAI:

Fenntartó neve, székhelye: Mátraszőlős Község Önkormányzata
3068 Mátraszőlős Kossuth tér 15. (gesztor település)

Típusa: Mátraszőlős Közös Önkormányzati Hivatal székhelye szerinti települési önkormányzat által Mátraszőlős, Bokor, Cserhátszentiván, Felsőtold, Garáb, Kutasó ellátási területen működtetett szolgáltatás

CSALÁD ÉS GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLAT

Név: Család és Gyermekjóléti Szolgálat
Székhely: 3068 Mátraszőlős, Kossuth tér 15.

Nyitva álló helységek a társult településeken:
- 3068. Mátraszőlős, Kossuth tér 15.
- 3066 Bokor, Szabadság út 14.
- 3066 Cserhátszentiván, Kossuth út 1.
- 3067 Felsőtold, Szécsényi út 10,
- 3067 Garáb, Petőfi út 5,
- 3066 Kutasó, Toldi út 4.

Szolgáltató tevékenység formája: *1 fő a jogszabályban meghatározott képesítési* előírásoknak megfelelő személy (családsegítő) foglalkoztatásával biztosított család -és gyermekjóléti szolgálat.

CSALÁD és GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLAT MŰKÖDÉSE

A család és gyermekjóléti szolgálat nyitvatartási rendje:

Mátraszőlős: 3068 Mátraszőlős, Tűzoltó utca 3.
Hétfő, Kedd, Szerda: 8-16-ig
Ügyfél fogadás rendje:
Hétfő: 10:00-12:00
Kedd: 15:00-16:00
Szerda: 13:00-15:00

Bokor, Kutasó, Cserhátszentiván, Felsőtold, Garáb
Csütörtök, Péntek 8-16-ig

Bokor: Szabadság út 14. önkormányzat épületében, **Csütörtök** 8^{00}-9^{00}-ig

Kutasó: Toldi út 4. önkormányzat épületében **Csütörtök**: 9^{00}-10^{00}-ig

Cserhátszentiván: Kossuth út 1. önkormányzat épületében, **Péntek**: 10^{00}-11^{00}-ig

Felsőtold: Szécsényi út 10. önkormányzat épületében **Péntek**: 11^{00}-12^{00}-ig

Garáb: Petőfi út 5. önkormányzat épületében **Péntek**: 12^{00}-13^{00}-ig

II.
Ellátási terület, ellátottak köre

Ellátási területe:

Mátraszőlős Község valamint a társult települések Bokor, Cserhátszentiván, Felsőtold, Garáb, Kutasó községek közigazgatási területe.

Mátraszőlős Község közigazgatási területe:
Mátraszőlős község a Cserhát délkeleti lábánál fekszik, a Hévíz-patak partján. Tengerszint feletti magassága 200 m. A Hatvan – Somoskőújfalu - vasútvonaltól (melyen Hasznossal közös megállóhelye van) és a 21-es főközlekedési úttól kissé nyugatra, a 21 114-es bekötő út mentén található. A 21-es út köti össze Salgótarjánt a M3-sal, s így Budapesttel. Salgótarján kb. 26 km-re, Budapest 90 km-re, Pásztó 5 km-re van a településtől. A községet a Mátrától a Zagyva folyó választja el. Határos Garábbal, Pásztóval, Felsőtolddal, Alsótolddal, Kutasóval és Tarral. A településen 2 csoportos óvoda működik. A gyerekek iskolabusszal járnak a pásztói Zsigmond Király általános iskolába. Az egészségügyi ellátást vállalkozó háziorvos, gyermek szakorvos, védőnői szolgálat biztosítja. A Művelődési Házban nagyterem és klubszoba áll rendelkezésre. A település életét 1991-től önálló önkormányzat irányítja.
Közigazgatási területének 60%-a a Kelet-Cserhát Tájvédelmi Körzethez tartozik. Jelentős őslénytani leleteket őriznek a múzeumok, amelyeket az itteni mészkőbányában találtak.
A Függőkő a cserháti andezitek leglátványosabb előfordulása. Az Országos Kéktúra útvonalon igen szép túrákat lehet tenni Garábra, a Függőkőhöz, a Macska-hegyre és a Tepkére. A környező hegyeket, dombokat erdőségek borítják: cser-, tölgy-, bükkfaerdők váltak egymást. Telepített fenyőerdők is bőséggel tarkítják a tájat. Mai napig szívesen keresik fel a vadászok ezeket a területeket.
1992-ben kiépült a vezetékes ivóvízhálózat 1993-ban korszerűsítésre került a közvilágítás. 2001/2002-ben kiépítésre került a csatornahálózat. Még szintén 2002-ben vezetékes földgázzal való ellátás is megoldott lett. A közművek megvalósulása után elsődleges feladat az úthálózat kiépítése, felújítása.

Bokor Község Közigazgatási területe:
Bokor község a Cserhát lábánál fekszik, nagyjából a Pásztó-Hollókő-Buják háromszög súlypontjában. Zsáktelepülés. Legkönnyebben a Hollókőre vezető útról közelíthető meg, amiről Alsótoldon le kell térni Mohora felé. Van egy időnként járható, festői aszfaltos erdőgazdasági út Bujákról is – ezt nem minden térkép jelzi. A völgyben fekvő falut dombok-erdők övezik, kiváló gyalogos- és kerékpár-útvonalakkal. Bokor Árpád-kori település. Az oklevelek 1265-ben említették először egy birtoklevélben. Báthory István 1439-ben kapta adományul, ekkor Buják várának tartozéka volt. A középkori falu valamivel délebbre feküdt, és Kisbokornak nevezték, és valószínűleg a török időkben pusztult el. Ősi templomának maradványait az eke néha még az 1900-as évek elején is felvetette. 1715-ben a vármegyei adóíveken öt magyar és öt szlovák, 1720-ban pedig öt magyar, valamint egy-egy szlovák és német háztartást írtak össze. Az 1770évi úrbéri rendezéskor Darvas Ferenc és Darvas József, majd később, a 19. század elején Zsembery Zsigmond és a Gyürky család voltak birtokosai. 1863-ban egy nagy tűzvész alkalmával az egész község leégett, az evangelikus templommal együtt, amely azonban újra felépült. A megélhetés fő forrása a mezőgazdaság: a családok többsége önellátó módon gazdálkodik. Kereskedelmi mennyiséget mézből és málnából termelnek. A falu legjelentősebb vállalkozása egy sajtot gyártó kisüzem.

Cserhátszentiván Község közigazgatási területe:
Szécsénytől délkeletre, Alsótold és Ecseg között fekvő település. Nevét temploma és a falu védőszentjéről, keresztelő szent Jánosról kapta.

A honfoglalás előtti időkből szkíta és avar leletek kerültek elő. Itt haladt át a Szuha patak mentén a Hatvant Szécsénnyel összekötő kereskedelmi-hadi út, és innen ágazott el Balassagyarmat felé.
A honfoglalás után a Zách, Kacsin és Szolnok család tagjai telepedtek le. A környék hamarosan a Kökényes-Radnót nemzetségbirtokába került, le egészen Hatvanig. A 11/12. század fordulóján már valószínűleg a Kökényes nemzetség Kathon, Kothon (Katona) ága birtokolta – az ő birtokuk volt még a Pásztó melletti Csontfalu (ma már nyoma sincs), Kutasó egy része és Lóc egy része is. A település nevét először egy 1265 körül kelt oklevélben említették Scentiwan alakban írva. 1542-ben a Szentiványon 12 nemesi birtokot írtak össze; a Kothon család ekkor északabbra költözött, és 1603-ban fiúágon kihalt.
A törökök 1542-1543 körül lerombolták Szentiványt: lakóit levágták, vagy elhurcolták. A váci nahije 1553-1554-es összeírása szerint az „elhagyott" Szentivány Csálin Diváne török tiszt hűbérbirtoka volt. 1559-ben "Szentiván-puszta", bevétele mindössze 390 akcsevolt, ura Bali bin Ibrahim, majd 1572-től Ferhát bin Abdullah zsoldos lovaskatona.
Az újjáépítést 1728-1729-ben kezdték meg a Kothon család leányági örökösei, az Aranyi ágon Rákóczi, Szilassy, Balás és Szigedhy(Szigethy) család. Szentiványt felvidéki lutheránus tótokkal népesítették be, akik idővel katolizáltak és elmagyarosodtak. A Kothonok további örökösei – így a Siraky, Jeszenszky, Csernus család – az 1730-as – '40-es években telepedtek le.2001-ben a település lakosságának 100%-a magyar nemzetiségűnek vallotta magát. Lakói palócosan beszélnek, de a palóchagyományokat nem őrzik.

Felsőtold Község közigazgatási területe:
A falu a Cserhát dombjai közt, a Zsunyi-patak völgyében épült; a Kelet-Cserhát Tájvédelmi Körzet határa a falu szélén húzódik. Alsó- és Felsőtold határában, a Mogyorós-Sástó dűlőben mintegy ezer éves, több szintből álló temetkezési helyet tártak fel, alatta pedig római kori település nyomát fedezték fel. A mostani Alsó- és Felsőtold elődje az Árpád-házi királyok idején létezett, Told nevű község – ez 1327-ben és 1470-ben is bizonyítottan a Toldi családé volt. Ez a falu a török időkben elpusztult, az 1715-1720 évi összeírásokban még nem fordult elő, tehát csak 1720 után települt újra.
1770-ben Kubinyi Gáspár, ifj. Darvas József, Gedey Adám és a Beniczky család volt a földesura, később báró Hellenbach József birtokába került; özvegye, utána gróf Chorinszky Igóé lett, majd az 1900-as évek elején gróf Wilczek Frigyes és Pátkay Dániel dr. voltak a nagyobb birtokosai.
A 20. század elején a Sziráki járás a Nógrád Vármegyéhez tartozott.
A falunak soha nem volt saját temploma. Az egyemeletes, fagúlával fedett késő barokk római katolikus harangtornyot 1800 körül (lehet, hogy 1782-ben) emelték. Harangját Wieland Ádám öntötte Vácott, 1775-ben. A falu lakossága évszázadokon át földművelésből és állattenyésztésből élt.
A múlt században kialakult faluszerkezet jórészt megmaradt. A keskeny utcák a domborzathoz alkalmazkodva kanyarognak. A telkek beépítése fésűs. Fennmaradt sok jellegzetes, deszkamellvédes, tornácos, faragott oromdeszkázatú, kontyolt nyeregtetős palóc lakóház a 20. század elejéről.
2001-ben a település lakosságának 93%-a magyar, 7%-a cigány nemzetiségűnek vallotta magát.

Garáb Község közigazgatási területe:
A Cserhátvidék egyik legszebb, legmagasabban fekvő, zsáktelepülése, amely a Kelet-Cserhát Tájvédelmi Körzet területén fekszik.Pásztó és Szécsény között kb. félúton helyezkedik el, Budapesttől kb.75 km-re fekszik. A turisták által is kedvelt környezet erdőségek, források és régi vulkáni hegyek között húzódik 375 méter tengerszint feletti magasságban. A nyugodt környezet, amely tiszta levegővel párosul, sok pihenni vágyót vonz ide. Az Országos Kéktúra útvonala is a környező hegyek között halad (Hármashatár hegy 516 m, Nagykő-tető 551 m, Macska-hegy 574 m, Purga-hegy 575 m, és a kilátóval ellátott Tepke 567 m).

2014-ben az állandó lakosság száma 49 fő, ezért a falu lakóépületeinek több mint fele hétvégi házként működik.
A térség legrégebbi településének már a középkorban is több neve volt: 1179-ben: Grabensia, 1181-ben: Gravia, 1265-ben: Grab,1281-től: pedig a jelenleg is használatos GARÁB.
A honfoglalás utáni időkben a Kökényes-Radnót nemzetség birtoka volt a környék, akik még 1179 előtt premontrei kolostortalapítottak itt.
Az oklevelek tanúsága szerint a falu 1265-ben a Szent Hubertusz-ról elnevezett helybeli premontrei monostor birtoka volt. 1436-ban azonban megszűnt az itteni rendház és az ipolysági premontrei monostor tulajdona lett.
1446-ban bizonyos Palásti Radó Sámuel birtokolta, majd 1447-ben Hunyadi János, Magyarország kormányzója Vingárti Geréb Jánosnak adományozta.
A község 1478-ban a zagyvafői uradalom része volt.
A török idők és az egész megyére kiterjedő várháborúk garábi története ismeretlen. Tény viszont, hogy a törökök kiűzése után,1688-ban a besztercebányai jezsuiták birtoka lett a község, és a településen található barokk stílusban épült római katolikus templomot is ők építették.
A Kelet-Cserhát Tájvédelmi Körzet területén található kisközség szép fekvése, természeti szépségei, tiszta levegője és hatalmas kiterjedésű erdőségei miatt népszerű üdülőfalu lett a 20. század végétől.
2001-ben a település lakosságának 100%-a magyar nemzetiségűnek vallotta magát.

Kutasó Község közigazgatási területe:
A település a Cserhát hegyei között fekszik, Hollókőtől mintegy 10 km-re délre. A Szuha-patak és az Egres-patak közötti lapos részre, a Királykára épült. Tengerszint feletti magassága kb. 300 méter. Kutasó Hollókőtől 13 km-re fekszik, ahová kék túra útvonal vezet a községből. Pásztó 18 km-re található. Kutasóról gyalogosan is elérhető a bujáki, a szandai vár és a sasbérci kilátó. Megközelíthető Hatvan felől a 21-es számú főúton a hollókői elágazásig, ott balra Hollókő felé, majd Alsótoldtól balra Balassagyarmat felé vezető úton, és végül Cserhátszentiván után ismét balra Bokor felé letérve.
Az ókor idején a Cserhát vidéke már lakott volt. A környéken a régészek az 1960-as években szkíta eszközöket találtak, melyeket aszécsényi Kubinyi Ferenc Múzeumban őriznek. A szkíták az i. e. 8. században vándoroltak ezekre a területekre, kiszorítva akimmereket.
A Wenczel okmánytárban található oklevelek már 1265-ben és 1327-ben említik a falut, mely a történészek szerint 1170 óta létezik.1265-ben V. István király Ágasvár, Bárkány, Tar és Kutasó, valamint a pásztói monostor kegyúri jogát átruházta a Rátót nemzetségbeli Istvánra.
A falu nevét kezdetekkor *Carsov*, majd *terra Kuthasov* alakban írták. Az 1400-1500-as években *Gutas* írásmóddal fordult elő. Ekkor több földbirtokosé is volt.
1439-ben ezt a vidéket Albert király Báthory Istvánnak adományozta. Az 1550-es időkben a török pusztítás Kutasót is elérte, ekkor a falu megsemmisült és kihalt, a túlélők elmenekültek. A falu ekkor kipusztításáig a nógrádi szandzsákhoz tartozott.
A török kiűzése után az 1690-es években, felvidéki ágostai (evangélikus) hitvallású tótok települtek Zólyom, Ostraluka, Bagyinvidékéről erre a környékre és népesítették be újra Kutasót.
Az 1700-as évektől több uraság birtoka lett a falu: Darvas Ferenc, Zsemberi Zsigmond, Gyürky család, Puky uraság, Schöenberg Zsigmond, gróf Károlyi Erzsébet, Dessewffy Ödönné, Pappenheim Sigfridné, majd az utolsó birtokos 1930-1940 között Füle uraság volt. Ezeknél a birtokosoknál a kutasóiak cselédként dolgoztak az uradalmi házakban. A falu szlovák származását a még ma is használt földrajzi nevek elárulják: Kopanica, Dolina, Hrastya, ill. a Gyetvan, Szlobodnyik, Mihalik személynevek. A 20. század elején Nógrád vármegye Sziráki járásához tartozott. 2001-ben a település lakosságának közel 100%-a magyar nemzetiségűnek vallotta magát.

Az ellátási területünk lakosságának általános szociális helyzetéről:
Mikro térségünk kedvezőtlen gazdasági paraméterei jól mutatják a szociális infrastruktúra és ellátórendszer hiányosságait, sok területen fejlesztésre szorul a települések ellátó rendszere. Megállapítható, hogy az országban lezajlott társadalmi-gazdasági folyamatok hatására az ellátási területünkön is jelentős differenciálódás történt a helyi társadalom helyzetében. A foglalkoztatás „megtorpanásával" az egyéni jövedelmi szintek csökkenésének tartóssá válásával még a visszafogott fogyasztás mellett a többletkiadásból fakadó szegénységet, vagy átlag alatti életfeltételeket teremthet. A bevételeket túlhaladják a kiadások, amelyek fedezésére forrásokat kell teremteni, mint pl.: a társadalmi és szociális juttatások, különmunkák, a vagyon hasznosítása, árnyékgazdaságban való fokozott részvétel. A helyi társadalom polarizálódását és ezzel együtt a népesség jelentős részének lefelé csúszását, a szinten tartási problémákat mutatja. Nem csökkent ugyan a kedvezőbb helyzet elérésének lehetősége a középosztály számára, az alsó középosztály jövedelmi pozíciója viszont jelentősen romlott. Nagyarányú mindkét osztályban a lecsúszás érzete. A legalsó osztályba tartozó háztartások helyzete kritikus. A munkából származó jövedelemmel, vagy több keresővel rendelkező nagy létszámú háztartások egy része is ebbe a kategóriába tartozik, náluk az eltartottak nagy száma miatt alacsony az egy főre jutó jövedelem. A társadalmi és szociális juttatásokból, alkalmi munkából él a népességcsoport nagy része, akik alacsony iskolai végzettséggel rendelkeznek, szakképzetlenek, hosszú ideje munkanélküliek, vagy soha nem is dolgoztak.
A társadalmi és szociális juttatások lehetővé téve egy alacsony szintű megélhetést konzerválhatják ezt az állapotot. A családban elő fiatalok jelentős része erre az életmódra szocializálódik.

A szociális helyzetből adódó általános feladatokról:
A helyi döntések nagy hatással vannak a családok életkörülményeinek alakulására, az elemi szociális, gyermekvédelmi háló működőképességére. Átfogó stratégiai tevékenység szükséges a lakosság szolgálatában működő helyi önkormányzatok részéről, a mikroközösségek, a családok, háztartások helyzetének javítása érdekében.
Legrászorultabb népesség 10%-ában élnek, elsősorban a nagy háztartások, sok eltartott gyermekkel rendelkezők, 70 év feletti egyedülállók és számos esetben a fiatal gyermekes családok. A szegénység nagyon gyakran a háztartásgazdálkodási tudás hiányával, életvezetési problémákkal is együtt jár, emiatt csak komplex segítség esetén számíthatunk eredményre. A stabilan szegények körének állandósulását és újratermelődését szükséges megakadályozni, a munkavégzésre ösztönözve az aktív, munkaképes korú felnőtteket. A tartósan szegények esetében a szociális szakemberek, a helyi pedagógusok és egészségügyi szakemberek, valamint civil szervezetek munkatársainak közös, szakszerű tevékenységére, együttműködésre van szükség.
A települések jövője érdekében megkülönböztetett figyelmet szükséges fordítani fiatal korosztályra. A legkedvezőtlenebb helyzetben az önálló egzisztencia megteremtése, családalapítás előtt álló fiatalok vannak, ha a kibocsátó családok nem képesek számukra jelentős anyagi segítséget nyújtani. (A középosztály legjelentősebb terheit éppen ez a feladat jelenti, jelentős nagyságrendben erre nem is képesek.) Kritikus helyzetűek a fiatal gyermekes családok. A háztartás létszámának növekedésével egyenes arányban csökken az egy főre jutó jövedelem, holott a háztartásra éppen ekkor nagy teher hárul.

Változások az ifjúsági korosztály demográfiai jellemzőiben:
A demográfiai adatok azt mutatják, hogy a fiatalok későbbi házasodása és terjedő gyermektelensége, illetve az egy gyermek vállalása tartósnak ígérkezik a következő évtizedben is. A már tapasztalható, felgyorsuló „elöregedési" folyamat az ifjúság szükségleteinek még fokozottabb figyelembe vételével és a fiatal családok preferálásával kismértékben mérsékelhető.

A négy település lakónépességének és állandó népességének száma mérsékelt csökkenést mutat az elmúlt egy évtizedben, kiemelten a 0-9 éves korcsoportba tartozó gyermekek számában. Vannak ugyan magasabb születésszámú évek, de összességében negatív trendet tapasztalunk

A kliensfogadás öt településen minimális, ezért Bokor, Felsőtold, Cserhátszentiván, Garáb és Kutasó települési önkormányzatok esetében az ügyfélforgalom az önkormányzatok által biztosított helyiségekben történik.

A vonatkozó szabályok részletes felsorolása:
A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény – továbbiakban Gyvt. - gyökeresen átalakította, és új alapokra helyezte a magyar gyermekvédelem rendszerét. A változás szerkezeti és szemléletbeli szabályozást is jelent.
Tevékenységem prioritása: a prevenció, illetve a megelőzést elősegítő új formák, módszerek kidolgozása és működtetése, a szolgáltató, segítő jelleg humanizálódása, illetve a koordináló tevékenység tudatosságának, tervszerűségének fokozása – a hatékonyság növelése érdekében.
Összegzésként megállapítható, hogy munkám során az alábbi jogszabályok maradéktalan betartására, illetve belőlük adódó feladatok elvégzésére törekszem.

A család és gyermekjóléti szolgálat a következő, törvények rendeletek alapján működik:

- A szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény,
- A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 2015. évi CXXXIII. törvény egyes szociális és gyermekvédelmi tárgyú törvények módosításáról,
- 55/2015. (XI.30.) EMMI rendelete egyes szociális és gyermekjóléti tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról,
- „A családok támogatásáról" szóló 1998. évi LXXXIV. törvény,
- A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint szervezetek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV.30.) NM rendelet,
- A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (VIII. 4.) SZCSM rendelet,
- A gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet,
- A személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról szóló 9/2000. (VIII. 4.) SZCSM rendelet,
- A gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatások, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról szóló 235/1997. (XII. 17.) Korm.rendelet,
- 1992.évi LXII. törvény a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról

Ellátottak köre:
A társult településeken a Család és Gyermekjóléti Szolgálat ellátja a település családsegítő és gyermekjóléti szolgáltatását. A települések demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira.

Mátraszőlős — 1561 fő állandó bejelentett lakos él, melyből a 0-18 éves korosztály 294 főt tesz ki.

Bokor	131 fő állandó bejelentett lakos él, melyből 0-18 éves korosztály 9 főt tesz ki.
Cserhátszentiván	133 fő állandó bejelentett lakos él, melyből 0-18 éves korosztály 15 főt tesz ki.
Felsőtold	146 fő állandó bejelentett lakos él, melyből 0-18 éves korosztály 13 főt tesz ki.
Garáb	47 fő állandó bejelentett lakos él, melyből 0-18 éves korosztály 3 főt tesz ki.
Kutasó	111 fő állandó bejelentett lakos él, melyből 0-18 éves korosztály 19 főt tesz ki.

Nem és életkor alapján a Szolgáltatást igénybevevők közt többen voltak 19 – 59 év között, az nem mutatott nagyabb arányt a tavalyihoz képest az ellátottak köre. A nők nagyobb arányban veszik igénybe szolgáltatást, mint a férfiak, a nemek közt megfigyelhető alapvető különbségek miatt. Nők nyitottabbak, problémák megoldására előbb motiváltabbak, probléma felismerő képességűk fejlettebb, érzékenyebbek.
Elenyésző azok a gyermekkorú személyek, akik szülő nélkül keresik meg a Szolgálatot. Inkább az idősebb 16 –17 évesek jelzik a családi konfliktusokat, és önként kérnek segítséget. Ha kiskorú a kliens, jellemző, hogy a szolgáltatás igényléséhez a szülővel együtt, vagy általában a szülő egyedül keresi fel az Intézményt, amennyiben lehetséges későbbiek során kapcsolatot tartok a kiskorúval is egyéni esetkezelésben, vagy csoport szinten. A szülői megkeresések szintén inkább az anyákra jellemző, még akkor is, ha kétszülős a család. Gyakran a terhesség elején már találkozunk a szülőkkel, akik valamilyen problémával küzdenek. Gazdasági aktivitás szerint leggyakrabban inaktív keresők fordulnak hozzám, de a kliensek közt megtalálhatóak a nyugdíjasok, akik gyámi feladatokat látnak el, illetve tartós munkanélküliek is. Ők elsősorban anyagi problémáik miatt igényelnek felvilágosítást, tanácsadást, ügyintézést, továbbirányítást helyzetük javítása érdekében. Ennél kevesebben vannak azok, akik aktív keresőként kérnek segítséget. A munkanélküliséggel jelentkező személyek életvezetésében gyakran kiderül, hogy tudnának munkát vállalni, de általában vélt problémák miatt ezt nem teszik meg, ezzel a gyermekek teljes körű ellátása sok esetben veszélyeztetve van. Családi állapot szerint legtöbben párkapcsolatban, gyermekkel élők fordulnak hozzám. Az év során több gondozott gyermek szülei hivatalosan is elváltak. Az elvált szülők problémái közt jellemző volt az anyagi, életviteli, foglalkoztatási problémák, valamint az ügyintézés, felvilágosítás dominál. Emellett a családosoknál kapcsolati, az egyedül élőknél lelki –mentális problémák kerülnek előtérbe. Iskolai végzettség szerint leginkább 8 általános, kisebb arányban szakmunkásképzővel, rendelkezők kérnek segítséget. Elenyésző az érettségizett személyek, akik problémát hoznak a Szolgáltatóhoz. Az előbbi kategória a legkevésbé tájékozott az őket megillető jogokról, ellátási, támogatási formákról, náluk tapasztalhatóak leginkább anyagi, életviteli, családi – kapcsolati, lelki – mentális, foglalkoztatási, egészségügyi problémák, szocializációs hiányosságok. Náluk van szükség leginkább szociális – mentális esetkezelésre, információnyújtásra, tanácsadásra, ügyintézésre, segítő beszélgetésre. Alacsony iskolai végzettségük következtében hátrányosabb helyzetben vannak a munkaerőpiacon, mint a magasabb iskolai végzettséggel rendelkezők. Érdekérvényesítő képességük gyenge, ezért náluk gyakrabban kerül előtérbe a munka során az érdekvédelemi ügyeik intézése. Az elmúlt időszakban a gazdasági világválság következményeként már a diplomás állásnélküliek is megjelentek a Szolgálat ellátásában, bár kis arányban. Az alacsony iskolai végzettségű kliensek körében gyakoribb a motiváltság hiánya életkörülményeik, helyzetük megváltoztatása érdekében, mint a magasabb iskolai végzettségűeknél. S ez megnehezíti, lassítja a családsegítés folyamatát, a pozitív változás elérését.
Klienseim körében megfigyelhető, hogy minél alacsonyabb iskolai végzettségű az adott személy, annál inkább jelen van életében, családjában a játékszenvedély, az alkoholizmus, a dohányzás, az agresszió, a pszichés megbetegedés, a brutalitás, a családi konfliktusok nem

megfelelő kezelése. A nehézségeket, problémákat nem beszélik meg a családtagok egymással, ezért szolgáltatásaim középpontjában a segítő beszélgetések állnak: elmondják, hogy igénylik ezt, mert odafigyelést, törődést kapnak, „emberszámba" veszik őket, tanácsot, felvilágosítást kapnak, és segítséget hivatalos ügyeik elintézéséhez. Évről-évre az intézmény forgalmában, a szolgáltatásokat igénybevevő egyének, családok számában növekedés figyelhető meg: Az ellátottak az általuk igénybe vehető ellátásokkal, támogatásokkal kapcsolatosan veszi igénybe szolgáltatásaimat ügyintézés, tanácsadás, segítő beszélgetés formájában. Az információkérés ötszörösére emelkedett az elmúlt évhez képest. Az életviteli, lelki–mentális, ügyintézési problémákkal kétszer – háromszor többen fordulnak hozzám. Az anyagi jellegű problémák száma 80%-al, a családi – kapcsolati problémák száma 60%-al emelkedett. Az esetkezelések száma is növekedett, vagy a meglévő gondozási eseteket hosszabb távon szükséges kezelni, mivel a problémák elmélyültek a társadalmi válságok miatt. A növekedés valamennyi esetkezelés – típusban megfigyelhető. Az információközvetítés több mint hétszeresére, az ügyintézés több mint négyszeresére, a segítő beszélgetés csaknem háromszorosára, a tanácsadás csaknem kétszeresére emelkedett. A tavalyi évhez képest még több munkanélkülivel, kerültem kapcsolatba. A munkanélküliség a munkahelyek megszűnése miatt ezek a családok problémái nehezen kezelhetőek, mivel a havi jövedelmek csökkentek, a családfenntartóknak alternatív megoldásokat kellett igénybe venni (banki hitelek) az anyagi nehézségek rendezése miatt. Jellemző az adósság csapda, mivel a rossz jövedelmi viszonyok miatt a családok nem tudják a banki hiteleket fizetni, több esetben ingatlanok elárverezése is megvalósult. Életviteli problémával több, mint négyszer többen, családi – kapcsolati, valamint foglalkoztatási problémával több, mint háromszor többen fordultak hozzám. Az anyagi jellegű problémák, a lelki – mentális, az ügyintézési nehézségek, miatt hozzám fordulók száma növekedett. A növekedés valamennyi esetkezelés – típusban megfigyelhető. A tanácsadás több mint négyszeresére, a továbbirányítás pedig háromszorosára emelkedett. Évről – évre növekszik a szolgáltatónál az olyan kliensek száma, akik támogatások igénybevételéhez szükséges teendők elvégzésében, igénylésében kérnek segítséget. Teszem mindezt a családlátogatások, a segítő beszélgetések, a háziorvosokkal, a megyei, a helyi szervek, az Önkormányzati Hivatal ügyintézőivel történő konzultációk alapján. Kapcsolatban állok a Magyar Vöröskereszt és a Caritas helyi segélyszervezeteivel.
Többnyire súlyos, halmozottan jelentkező problémákat kezelek családsegítéseim során. A kezelt problémák száma többszöröse a gondozásba vont gyermekek számának. A tudomásomra jutott, s kezelt problémák száma átlagosan csaknem háromszorosára növekedett (anyagi problémák, családi konfliktus, magatartászavar, teljesítményzavar). Ezen belül az egyes problématípusok halmozottan jelentkeznek (gyermekintézménybe beilleszkedési nehézség, SNI, családon belüli bántalmazás anyagi problémák stb). Ez jól tükrözi a társadalmunkban megjelenő nehézségek, problémák emelkedését, amelyet a civilizációs ártalmak, túlhajszolt életmód, a norma,- értékrendszer változás következtében jelentkező anómiás állapot, a társadalmi csoportok, rétegek között mélyülő szakadék, a periférián élő emberek számának növekedése, a társadalmi beilleszkedési zavarok, devianciák többszörösére emelkedése jellemez a társadalmi-gazdasági folyamatokban bekövetkezett változások miatt.

A család és gyermekjóléti szolgáltatás igénybe vehető:
önként, mindazok körében, akik a Szolgálathoz fordulnak segítségért, annak érdekében, hogy a kialakult probléma megszűnjön.

- más intézmények jelzését követően
- hatóság által kötelezett formában.

A szolgáltatás és, a kapacitások bemutatása, a nyújtott szolgáltatáselemek, tevékenységek
a) a szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást,

b) az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzbeli, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését,
c) a családsegítést, így a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését,
d) közösségfejlesztő, valamint egyéni és csoportos terápiás programok szervezését,
e) a tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adósságterhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékossággal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtását,
f) a családokon belüli kapcsolaterősítést szolgáló közösségépítő, családterápiás, konfliktuskezelő mediációs programokat és szolgáltatásokat, valamint a nehéz élethelyzetben élő családokat segítő szolgáltatásokat.

Szolgáltatáselemek, tevékenységek:

A térségi feladatellátásból adódóan telephelyenként változnak a célkitűzéseink és az ellátandó feladataink aszerint, hogy milyen hagyományai alakultak már ki a szolgáltatásnak, valamint az ellátotti kör igényei, szükségletei szerint.

- Valamennyi településen megszervezzük, illetve működtetjük a szociális problémák észlelőjelző rendszerét, valamint a települések lakosságával megismertetjük az általunk nyújtott szolgáltatást.
- Valamennyi településen közvetlen elérhetővé, személyesen felkereshetővé tettük a családsegítő szolgáltatást.
- Valamennyi településen alkalmazásra kerül szakképzett szakember, aki információ nyújtásával, tanácsadással, családsegítéssel, szolgáltatások közvetítésével biztosítja a helyben elérhető szolgáltatást.
- Valamennyi településen bekapcsolódunk a helyi közösség életébe, lehetőségeink szerint támogatjuk a civil élet szereplőit, a település közösségi programjait.

III.
A szolgáltatás célja, feladata, alapelvei

Az intézmény szolgáltatásainak célja a biztonságot adó család és gyermekpolitika valamint az emberközeli szociális szolgáltatások kialakítása, valamint az anyagi juttatások szociális és gyermekjóléti szolgáltatások összehangolása, célzottságuk és hatékonyságuk növelése.

A szolgáltatás célja feladata

A hatályos jogszabályoknak megfelelően a család és gyermekjóléti szolgálat önálló szakmai egységként történő működése biztosított.

A család és gyermekjóléti szolgáltatás feladatait tájékoztatás nyújtásával, szociális segítőmunkával, valamint más személy, illetve szervezet által nyújtott szolgáltatások, ellátások közvetítésével látja el.

A család és gyermekjóléti alapellátásnak hozzá kell járulnia a gyermekek és családjuk egészséges fejlődéséhez, jólétéhez, a gyermekek családban történő nevelkedésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez, és a már kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermekek családból történő kiemelésének megelőzéséhez.

Ez a szolgáltatás személyes segítő kapcsolat keretében, a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával valósítható meg.

A család és gyermekjóléti szolgáltatás célja, hogy az ellátásaival és az intézkedéseivel segítséget nyújtson a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló, 1997. évi XXXI. törvényben foglalt gyermekek jogainak és érdekeinek érvényesítéséhez, a szülői

kötelességek teljesítéséhez, illetve gondoskodjon a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzéséről és megszüntetéséről, a gyermekek alapvető jogainak érvényesüléséről.
A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése, veszélyeztetettségének megelőzése, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése. Feladata továbbá a családjából kiemelt gyermek visszahelyezésének segítése.
A szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény célja, hogy a szociális biztonság megteremtése és megőrzése érdekében meghatározza az állam által biztosított egyes szociális ellátások formáit, szervezetét, a szociális ellátásokra való jogosultság feltételeit, valamint érvényesítésének garanciáit. A helyi önkormányzatok az e törvényben szabályozott ellátásokon túl saját költségvetésük terhére egyéb ellátásokat is megállapíthatnak.
A szociális ellátás feltételeinek biztosítása - az egyének önmagukért és családjukért, valamint a helyi közösségeknek a tagjaikért viselt felelősségén túl - az állam központi szerveinek és a helyi önkormányzatoknak a feladata.
A család és gyermekjóléti szolgálat e feladatait szervezési, szolgáltatási és gondozási tevékenységei révén biztosítja.

A család és gyermekjóléti szolgálat feladata

Általános és speciális segítő szolgáltatás, mely a szociális munka módszereinek és eszközrendszerének felhasználásával az egyének, családok, közösségi csoportok jólétének elősegítésére irányul, elősegítve fejlődésüket, szociális környezetükhöz való alkalmazkodásukat. Tevékenységi köre: személyes segítségnyújtás egyéni és csoportos technikák alkalmazásával, ellátások illetve szolgáltatások közvetítése, szervezési tevékenység, közösségfejlesztés.

Családsegítés a családsegítő munkában

A szociális esetmunkát végző személy az adott kliens esetfelelőse, segítséget nyújt ahhoz, hogy kliense problémája kezeléséhez a lehető leghatékonyabb, elérhető szolgáltatásokhoz hozzájusson. A szolgáltatást nyújtó intézmények és szolgáltatók együttműködését koordinálja. Feladata, hogy hosszútávon hozzásegítse, képessé tegye kliensét az önálló életvitel folytatásához. A családsegítő a gondozási folyamat során érdekérvényesítést lát el az egyén vagy a család érdekében megbízása alapján. A család rendszerszemléletű gondozása során fontos szempont a családban élő kiskorúak érdeke, speciális szükséglete, helyzete. A gondozási tevékenység során szükséges a család helyzetének felmérése, feltérképezése, diszfunkciók, krízishelyzetek felismerése. Rövid- és hosszú távú célok meghatározása, kitűzése. Családi erőforrások felkutatásával, igénybevételével a problémák megoldására törekvés. A családsegítés a család és a családdal kapcsolatban álló rendszerekben előidézhető változásokra koncentrál. A család működésében bekövetkező fejlődés képezi a családokkal való segítő tevékenység alapját. A családsegítés célja, az aktuális krízis megszüntetése, fennálló krízishelyzeten történő átsegítés. A krízishelyzet rendszerint intenzív, de időben korlátozott beavatkozást igényel. A családsegítés célja, hogy az egyén, a család és a társadalom működésében javulást érjen el, ezáltal az egyén saját erejéből, természetes támaszok felhasználásával képessé váljon az önálló életvitel folytatására.
A családsegítés feladata a kliens problémamegoldó és kezelő képességének erősítése, képessé téve a klienseket a rendelkezésre álló segítő szolgáltatások, erőforrások önálló mozgósítására.
A szolgálat az esetkezelést családra, egyénre vonatkozó gondozási terv alapján, személyes kapcsolattartás keretei között végzi. A családsegítés központi feladata hogy elősegítse egyének, családok, csoportok és környezetük között az együttműködést, a társadalmilag elvárt szabályoknak megfelelő együttélést.

A család és gyermekjóléti szolgálat szakmai környezetének bemutatása – szakmai információk

Az intézmény működését, alapvető céljait meghatározó elméleti és szakmai alapok
A család és gyermekjóléti szolgáltatás, személyes gondoskodást nyújtó alapellátás. Az intézmény tevékenysége során a szociális munka eszközeinek és módszereinek alkalmazásával a társadalomban meglévő akadályokat, méltánytalanságokat, igazságtalanságokat célozza meg. Munkánk során elvárt követelmény a professzionalitás.
Családsegítői tevékenység módszertanának tudásalapja olyan rendszerezett, tudományos eredményeken nyugszik, amelyek részben kutatásokból, részben a gyakorlat értékeléséből származnak, figyelembe véve a sajátos helyi viszonyokat.
Szaktudásunk támaszkodik az emberi fejlődésről és viselkedésről, valamint a társadalmi rendszerekről szóló elméletekre, hogy elemezni tudjuk az összetett helyzeteket és elősegítsük az egyéni, a szervezeti, a társadalmi és kulturális változásokat.
Munkánk különböző formáiban az egyén és környezete közötti sokrétű, összetett kölcsönhatásaival foglalkozunk. Küldetésünk, hogy képessé tegyük az embereket lehetőségeik minél teljesebb kiaknázására, életük gazdagítására és megelőzzük a díszfunkciókat.
Az esetmunka, csoport- és közösségi munka során a problémamegoldásra és változásra kell összpontosítani. A szociális szakemberek a változás előmozdítói, mind a társadalomban, mind az egyén, a család és a szűkebb közösségek életében.
Az emberi jogok tisztelete és a társadalmi igazságosság elvei motiválják és legitimálják a szociális munka akcióit.
A szakma szolidáris a hátrányos helyzetűekkel, küzd a szegénység ellen, és azért, hogy felszabadítsa a sebezhető és elnyomott embereket, előmozdítva a társadalmi kirekesztés megszűntetését.
A feladatunk a szociális és mentálhigiénés problémák miatt veszélyeztetett, illetve krízishelyzetbe került személyek, családok életvezetési képességének, az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, valamint a krízishelyzet megszüntetésének elősegítése. Tevékenységi körünkbe tartozik a családi kohézió erősítése, a megküzdő képesség, a problémamegoldó készség kialakítása és fejlesztése a kliensekben, az egyének, családok és társintézmények természetes és mesterséges erőforrásainak mobilizálása, az önerő bevonása a segítő kapcsolatba, valamint fokozott preventív munka a gyermek-, ifjúság-, és családvédelem területén.
Az általunk végzett szociális munka a helyi társadalompolitika és szociálpolitika elvi állásfoglalásainak, koncepcióinak gyakorlati megvalósítása kell, hogy legyen.

Más intézményekkel történő együttműködés módja

Veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő és jelző rendszert működtetünk valamennyi településen, ennek keretében folyamatos, rendszeres kapcsolatot tartunk különösen a szociális szolgáltatást végzőkkel (házi segítségnyújtást:szociális segítés vagy személyi gondozást, étkeztetést, nappali ellátásokat, közösségi ellátást, támogató szolgáltatást, jelzőrendszeres házi segítségnyújtást, ápoló, gondozó otthoni ellátást biztosító intézményekkel / szervezetekkel) az egészségügyi szolgáltatókkal, köznevelési intézményekkel, a Nógrád Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztályával, azon belül a Szociális és Gyámügyi Osztályával valamint az Igazságügyi Osztállyal és a Pártfogói Szolgálattal, Pásztói Járási Hivatal ügyintézőivel, valamint a társadalmi szervezetekkel, egyházakkal. Az együttműködés keretében szolgálatunk:

- a jelzésre köteles szervezeteket felhívja a veszélyeztetettség jelzésére, krízishelyzet esetén az arról való tájékoztatásra,
- tájékoztatja a jelzőrendszerben részt vevő további szervezeteket és az ellátási területén élő személyeket a veszélyeztetettség jelzésének lehetőségéről,

- fogadja a beérkezett jelzéseket, és felkeresi az érintett személyt, illetve családot a családsegítés szolgáltatásairól való tájékoztatás érdekében, intézkedéséről visszajelzést ad a jelző szervezet felé.
- Az észlelő és jelző rendszer tagjainak együttműködése érdekében rendszeresen esetmegbeszélő értekezleteket szervezünk.
  A gondozási folyamat eredményessége érdekében szükség esetén esetkonferenciákat, szakmai konzultációkat szervezünk és bonyolítunk az esetvezetés szempontjából érintett szervezetekkel.
- Aktív korú segélyezettek együttműködési programja bonyolításához esetmegbeszélő értekezletek, esetkonferenciák, szakmai konzultációk formájában rendszeres kapcsolatot tartunk: az illetékes Polgármesteri Hivatalok önkormányzati hivatalok ügyintézőivel, illetékes Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályával a közcélú foglalkozatást szervezőkkel, felnőttképzéseket végző képző szervekkel valamint szükség esetén megkeressük a potenciálismunkáltatókat. A szervezetek közötti együttműködés fejlesztése érdekében ügymenetmodelleket dolgozunk ki az érintettek bevonásával.
- Bekapcsolódunk a szakterületünkhöz kapcsolódó, települési fejlesztési elképzelések kidolgozásába, valamint részt veszünk megvalósításukban.

A Család és gyermekjóléti szolgáltatás által ellátottak köre

- 0-18 éves korosztály és családtagjaik.
- utógondozás esetén 18-24 éves korosztály
- a szolgálatot önként felkereső személy
- a válsághelyzetben lévő várandós anya,
- azok a gyermekek, akik átmenetileg a településen tartózkodnak és a segítségnyújtás elmulasztása veszélyeztetné őket,
- az a fiatal felnőtt, akinek védelembe vétele a Gyvt. 68. § (2) bekezdés *c)* pontja alapján történt (a bűntetető eljárás lefolyásáig, de maximum 20 éves koráig fenn áll.
- szociálisan hátrányos helyzetűek,
- nagycsaládosok,
- gyermeküket egyedül nevelő szülők,
- gyermeket nevelő nagyszülők,
- mentális problémákkal küzdő szülők, gyermekek,
- halmozott problémákkal küzdők,
- érdekérvényesítésben gyenge egyének, családok,
- hátrányos helyzetű, veszélyeztetett gyermekek, családok,
- devianciákkal élő szülők, fiatalkorúak

Az ellátandó célcsoport jellemzői

Az ellátotti kör bemutatása, a szolgáltatás célcsoportja: Az intézmény ellátási területén élő emberek, családok, akik:

- szociális, életvezetési és/vagy mentálhigiénés problémákkal küzdenek;
- krízishelyzet miatt segítséget igényelnek;
- anyagi nehézségekkel küzdenek;
- tartós munkanélküliek, fiatal munkanélküliek;
- adósságterhekkel és/vagy lakhatási problémákkal küzdenek;
- fogyatékossággal élnek, krónikus betegek, szenvedélybetegek, pszichiátriai betegek, kábítószer-problémával küzdenek;
- nehéz élethelyzetben élnek.

Szociális jellemzőik, ellátási szükségleteik, előforduló problémakörök

- hátrányos, többszörösen hátrányos családi helyzet
- alacsony iskolai végzettség
- megfelelő szakképzettség hiánya
- testi és lelki egészségkárosodás
- alacsony jövedelem
- életvezetési problémák
- lakhatási problémák
- életkori sajátosságokból eredő problémák
- természetes támaszok hiánya
- családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok
- szocializációs hiányok
- diszkrimináció (pl. etnikai hovatartozás miatt)
- elszigetelődés, családi diszharmónia
- szenvedélybetegségek és egyéb más deviáns viselkedésformák (alkoholizmus, bűnözés,
- öngyilkosság, depresszió)
- önbizalomhiány
- passzivitás
- problémakezelő, problémamegoldó képesség elégtelensége, hiánya.

A feladatellátás szakmai tartalma, módja, a biztosított szolgáltatások formái, köre, rendszeressége

A család és gyermekjóléti szolgálat az általános segítő szolgáltatás keretében az egyének és a családok életvezetési képességének megőrzése, valamint az egyén és a család működőképességének megőrzése, a család életében jelentkező probléma megszüntetése érdekében a következő tevékenységeket végzi valamennyi, ellátási területéhez tartozó településen:

- *Szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást nyújt*:

Családtervezési, életvezetési és egészségügyi, mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadásokat egyrészt az egyéni gondozás során nyújtunk, valamint az intézmény szociális segítő/tanácsadója nyújt. Szükség esetén közvetítjük az ilyen jellegű szolgáltatásokat, segítjük azok igénybevételét. Minden esetben a kliens szükségleteihez igazodóan felkészítjük a tanácsadások igénybe vételére (pl. tájékoztatjuk annak időpontjáról, elérhetőségéről, igénybevételének feltételéről), és segítjük a szolgáltató felkeresésében is.

- *Segítséget nyújt az anyagi nehézségekkel küzdők számára, a pénzbeli, természetbeni ellátások, továbbá a szociális szolgáltatások igényléséhez.*
- *Tájékoztatást ad a szociális, a családtámogatási és a társadalombiztosítási ellátások és szolgáltatások formáiról, az ellátáshoz való hozzájutás módjáról.*

A pontos tájékoztatásérdekében folyamatosan figyelemmel kísérjük az ágazati jogszabályok változásait, és szoros együttműködésre törekszünk a támogatásokat folyósító hivatalokkal, illetve szociálisszolgáltatókkal. A tájékoztatás történhet egyéni formában, eseti jelleggel az ügyfélszolgálati időben vagy a gondozási folyamatba ágyazottan, illetve csoportos tájékoztató tartásával,vagy szórólapon, újságcikkben.

- *Segítséget nyújt az egyénnek a szociális, a családtámogatási, a társadalombiztosítási és gyermekjóléti, ellátások igénylésében.*

Ismertetjük a hozzájuk kapcsolódó szabályokat, különös tekintettel a jogokra és kötelezettségekre valamint a feltételekre és a beszerzendő iratokra vonatkozóan. Tájékoztatást adunk az illetékes hatóságról, hivatalról, annak elérhetőségéről, ügyfélfogadás rendjéről. Amennyiben ügyét nyomtatványon tudja előterjeszteni, segítünk azok beszerzésében, egyéb

esetben a kérelem, beadvány megírásában, a szükséges iratok beszerzésében. A jogszabályok és tapasztalataink alapján felvilágosítást adunk az elintézés törvényi és általános határidejéről, valamint esetnapló kerül vezetésre.

- *Meghallgatja az egyén, a család panaszát és lehetőség szerint intézkedik annak orvoslása érdekében.*

Amennyiben az ügy valamilyen szolgáltatáshoz kapcsolódik tájékoztatást adunk az illetékes fórumról, ahol panaszát előterjesztheti. Amennyiben a panasz hatósági vagy bírósági eljáráshoz, döntéshez kapcsolódik, ismertetjük a jogorvoslati lehetőségeket, szabályokat. Szükség esetén segítséget nyújtunk a beadvány elkészítéséhez is.

- *Családsegítéssel elősegíti a családban jelentkező krízis, működési zavarok, illetve konfliktusok megoldását.*

Kapcsolatfelvétel a családdal történhet jelzőrendszer útján, vagy a család személyesen keresi meg a szolgálatot. A gondozás során felkeressük a családot saját lakókörnyezetében, első interjú során tájékozódunk a hozott, illetve a jelzett probléma felől.
Ezek alapján közösen is megfogalmazzuk a problémát. Feltárjuk a probléma hátterét, a lehetséges és a szükséges erőforrásokat.
A családsegítés együttműködési megállapodás alapján történik, melyet a családdal, szükség esetén a család tágabb szociális környezetének, az érintett szakemberek bevonásával közösen alakítunk ki. A megállapodás tartalmazza a személy problémáit, a rövid távú és a hosszú távú célokat, az elérendő cél érdekében szükséges változtatásokat, valamint ennek elérése érdekében a gondozott illetve a gondozottak feladatait, a családsegítő szerepét, az együttműködés módját, a feladatteljesítési határidőket, a gondozási folyamatba bevont intézmények és személyek megjelölését, a találkozások rendszerességét. A segítő folyamat várható eredményét és a lezárás időpontját. Az esetfelelős figyelemmel kíséri a gondozási folyamatot, a megjelölt határidőkhöz igazodóan folyamatosan ellenőrizi a megvalósulást és legalább félévente a gondozottal közösen értékeli. A család tagjaira is kiterjedő segítő szolgáltatásban folyamatosan figyelemmel kíséri, hogy a kiskorú érdekei, speciális szükségletei, helyzete szükségessé teszik-e gyermekjóléti szolgáltatás biztosítását. Ha gyermekjóléti szolgáltatás biztosítása szükséges, az esetfelelős megkeresi a gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szolgáltatót, intézményt.

- *Közösségfejlesztő, valamint egyéni és csoportos terápiás programok szervezése:*

Elsősorban szabadidős programokat szervezünk az ünnepnapokhoz, illetve a települések rendezvényeihez kötődve. A szakmai központok vezetői a családsegítőkkel az ellátotti kör szükségleteihez igazodóan csoportos készség és képességfejlesztő célzatú foglalkozásokat, tréningeket dolgoznak ki, és bonyolítanak.

- *A tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adósságterhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékossággal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtunk.*

A család és gyermekjóléti szolgálat az együttműködés keretében a segélyezettel megállapodást köt, és foglalkoztatási tervet dolgoz ki, amelynek célja, hogy aktivizálja az egyént saját helyzete javítása érdekében, valamint növelje a munkaerő-piaci esélyeit. A munkaügyi központtal, és más felnőtt képzéseket végző szervezetekkel együttműködve szolgálatunk képzéseket, tréningeket közvetít. A segélyezettek havi rendszerességgel megjelennek szolgálatunknál, e találkozások alkalmával tájékozódunk az élethelyzetében bekövetkezett változásokról, próbálkozásokról.
Az együttműködésről esetnaplót vezetünk. Az együttműködési megállapodás be nem tartásáról tájékoztatjuk a Polgármesteri Hivatal illetékes ügyintézőjét / a település jegyzőjét

- *Munkavállalási tanácsadás keretében segítséget nyújtunk az álláskeresésben a munkanélküli klienseink számára az alábbi tanácsadási típusokkal:*
- *Álláskeresési tanácsadás során megtervezzük az álláskeresési folyamat lépéseit, megismertetjük hatékony munkakeresési technikákkal, gyakorlati segítségnyújtással (interjú, önéletrajz).*

Munkatanácsadás folyamán feltárjuk a személy elhelyezkedését gátló pszichés akadályokat, reális pályakép kialakításában segítjük. A tanácsadói beszélgetés során a tanácskérő megerősítést kaphat elképzelésében, bizonytalanságát, kétségeit eloszlathatja, s a megszerzett tudása, készségei, munkatapasztalatai birtokában, igényeihez igazodó döntést hozhat további szakmai pályafutásával kapcsolatban.
Rehabilitációs tanácsadáson az egészségi okokkal összefüggő munkaképesség változással kapcsolatos foglalkozási rehabilitáció lehetőségét vesszük számba, egyéni munkavállalási tervet dolgozunk ki, melyet a kliens megmaradt képességeinek felhasználásával meg tud valósítani

- *A családokon belüli kapcsolaterősítést szolgáló közösségépítő, családterápiás, konfliktuskezelő mediációs programokat és szolgáltatásokat*

A pszichológiai tanácsadó bevonásával szolgáltatáshoz jutáshoz való közvetítés által biztosítjuk,

A család és gyermekjóléti szolgálat az általános segítő szolgáltatás keretében a megelőző tevékenység körében, valamennyi ellátási területén lévő településen:

a) *Figyelemmel kíséri a lakosság szociális és mentálhigiénés helyzetét, feltárja a nagy számban előforduló, az egyén és család életében jelentkező probléma okait és jelzi azokat az illetékes hatóság vagy szolgáltatást nyújtó szerv, önkormányzat felé.* Ennek érdekében a működése során szerzett adatokat, információkat összegezi, elemezi. Szükség esetén lehetőségei szerint felmérést végez. Aktívan részt vesz a települések szociális szolgáltatás tervezési koncepciójának alakításában. Továbbá:

- Elősegíti és ösztönzi a humán jellegű civil kezdeményezéseket.
- Szükség esetén kezdeményezi a települési önkormányzatnál
  Az önkormányzat kötelező feladatának nem minősülő ellátás, szolgáltatás helyben történő megszervezését;
- új szociális ellátások bevezetését;
- egyes szociálisan rászorult csoportok, személyek törvényben meghatározott, vagy más speciális ellátását.

b) *Veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő és jelző rendszert működtet, ennek keretében elősegíti különösen az egészségügyi szolgáltatók, oktatási intézmények, a gyermekjóléti szolgálat, a gondozási központ, valamint a társadalmi szervezetek, egyházak és magánszemélyek részvételét a megelőzésében.*
Ennek érdekében szoros kapcsolatot tartunk a kistérségi egészségügyi és szociális szolgáltatókkal, oktatási intézményekkel, az Nógrád Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály Igazságügyi Osztálya Pártfogói Szolgálatával. Az együttműködés keretében szolgálatunk

- a jelzésre köteles szervezeteket felhívja a veszélyeztetettség jelzésére, krízishelyzet észlelése esetén az arról való tájékoztatásra,
- tájékoztatja a jelzőrendszerben részt vevő további szervezeteket és az ellátási területén élő személyeket a veszélyeztetettség jelzésének lehetőségéről,
- fogadja a beérkezett jelzéseket, és felkeresi az érintett személyt, illetve családot a családsegítés szolgáltatásairól való tájékoztatás érdekében, a veszélyeztetettség, illetve a krízishelyzet megszüntetése érdekében megteszi a szükséges intézkedéseket, és az intézkedések tényéről tájékoztatja a jelzést tevőt.

A család és gyermekjóléti szolgálat egyéb, az általános segítő szolgáltatás körébe tartozó feladatai a következők

a) Lehetőségeinkhez mérten intézményünk szociális segítő tevékenységeket végez, dologi támogatásokat szervez, segíti a családok, egyének anyagi támogatáshoz jutását,

közreműködik a településen élők ellátásában, helyzetük megoldásában, szociális és egyéb ellátási formákról nyújt tájékoztatást.
- Ellátási területünkön több településen is részt vesz családsegítő a „Népkonyha programban", melynek keretében egy tál meleg étel adományban részesülnek a szociálisan rászorulók, nagycsaládosok. Családsegítő az adományok osztásában, rászoruló családok felkutatásában, kiválasztásában vesz részt.
b) A kliensek igényeihez igazodóan tanácsadást nyújt, közvetít.
c) A kliensek igényeihez igazodóan csoportokat szervez. Az intézmény klienskörébe tartozó személyeknek.
d) Képzési programokra – felzárkóztató képzés, OKJ-s képzések, egyéb szakmai képzések részt vevők toborzását végezzük a munkaügyi központ és képző szervek munkatársaival együttműködve.

Gyermekjóléti szolgáltatás
A szolgáltatás célja, feladatai, alapelvei

A gyermekjóléti szolgáltatás célja, hogy az ellátásaival és az intézkedéseivel segítséget nyújtson a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló, 1997. évi XXXI. törvényben foglalt gyermekek jogainak és érdekeinek érvényesítéséhez, a szülői kötelességek teljesítéséhez, illetve gondoskodjon a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzéséről és megszüntetéséről, a gyermekek alapvető jogainak érvényesüléséről.
A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése, veszélyeztetettségének megelőzése, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése. Feladata továbbá a családjából kiemelt gyermek visszahelyezésének segítése. Ezen feladatait szervezési, szolgáltatási és gondozási tevékenységei révén biztosítja.

Szolgáltatásainkat az alábbi *alapelvek* mentén szervezzük és végezzük

- Az 1997. évi XXXI. törvény II. fejezetében meghatározott gyermeki és szülői jogokat tiszteletben tartjuk.
- Tevékenységünk során együttműködünk a szolgáltatásban részesülő gyermek családjával és elősegítjük a gyermek családban történő nevelkedését.
- A gyermek családban történő nevelkedését segítő szolgáltatásainkat, ellátásainkat a gyermek és családja helyzetéhez, szükségleteihez igazodóan nyújtjuk.
- A családjából bármely okból kikerült gyermek biztonságához, korához és szükségleteihez igazodó gondozásához, neveléséhez, egészséges személyiségfejlődéséhez saját eszközeinkkel hozzájárulunk.
- Az ellátásaink, szolgáltatásaink igénybevétele általában önkéntes. A gyermek szülője vagy más törvényes képviselője csak törvényben meghatározott esetekben kötelezhető valamely ellátás igénybevételére.
- Az egyenlő bánásmód követelményét betartjuk.

A megvalósítani kívánt program bemutatása, kapacitások, szolgáltatáselemek, tevékenységek

A *gyermekjóléti szolgáltatás keretében* a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban gyermekvédelmi törvény) 39 - 40. §-ában foglaltaknak megfelelően az alábbi négy fő területen lát el intézményünk feladatokat:

1) A gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítése érdekében

- tájékoztatás a gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról, a támogatásokhoz való hozzájutás segítése,
- családtervezési, pszichológiai, nevelési, egészségügyi, mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás, az ezekhez való hozzájutás megszervezése,
- a szociális válsághelyzetben lévő várandós anyák támogatása, segítése, valamint a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz való hozzájutás megszervezése,
- hivatalos ügyek intézésének segítése,
- szabadidős programok szervezése.

2) A gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében

- a gyermekek veszélyeztetettségét észlelő- és jelzőrendszer működtetése,
- a veszélyeztetettséget előidéző okok feltárása, azok megoldására javaslatok készítése,
- a jelzőrendszer tagjai közötti együttműködés összehangolása és megszervezése,
- tájékoztatás az egészségügyi intézményeknél működő inkubátorokból, illetve abba a gyermek örökbefogadáshoz való hozzájárulás szándékával történő elhelyezésének lehetőségéről.

A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében

- családsegítés a gyermek problémáinak rendezését elősegítve, a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozása,
- a családi konfliktusok megoldásának elősegítése, különösen a válás, gyermekelhelyezés és kapcsolattartás esetében,
- szükség esetén egészségügyi, szociális (különösen családsegítő szolgáltatást), valamint hatósági beavatkozás kezdeményezése,
- szükség esetén javaslat készítése a gyermek családjából történő kiemelésére, a leendő gondozási helyére, vagy annak megváltoztatására.

3) Családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében

- családsegítéssel elősegíteni a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtését, javítását, a szülő és gyermek közti kapcsolat helyreállítását,
- utógondozás biztosításával a gyermek családjába történő visszailleszkedését segíteni.

Mindezeken túl a szolgálat:

- folyamatosan figyelemmel kíséri a településen élő gyermekek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét,
- meghallgatja a gyermek panaszát, és annak orvoslása érdekében megteszi a szükséges intézkedést,
- elkészíti a védelembe vett gyermek gondozási-nevelési tervét,
- felkérésre környezettanulmányt készít,
- segíti a nevelési-oktatási intézmények gyermekvédelmi feladatainak ellátását,
- az intézményen belül jogi tanácsadást működtet,
- felkérésre vizsgálja és feltárja az örökbe fogadni szándékozók körülményeit,
- biztosítja a gyermekjogi képviselő munkavégzéséhez szükséges helyiségeket,
- szükség esetén kezdeményezi új ellátások bevezetését a települési önkormányzatnál,

- részt vesz a külön jogszabályban meghatározott Kábítószerügyi Egyeztető Fórum (KEF) munkájában,
- szolgáltatásokat szervez és közvetít a család és a gyermek számára.

A szolgáltatás célcsoportja

Célcsoportunk: Intézményünk ellátási területén élő 18 év alatti gyermekek és fiatalok, illetve családjaik. Kiemelt célcsoportunk az ellátási területünkön élő 18 év alatti veszélyeztetett élethelyzetben lévő gyermekek és fiatalok, valamint családjaik. Veszélyeztetett az a gyermek, akinek a személyiségfejlődését fenyegeti valamilyen károsodás az énfejlődésében, a szocializációban,a magatartásban,az értékorientációkban,az igényszintben,az aktivitás vonatkozásában. A veszélyeztetettség hátterében állhatnak anyagi okok, egészségügyi okok, a gyermek személyiségéből adódó okok, környezeti okok (pl. diszfunkcionális család, családon kívüli negatív hatás, nevelési hiányosság, erkölcsi fejlődést veszélyeztető környezet, fizikai környezet – lakás, lakókörnyezet).

A veszélyeztetett gyermekek viselkedéses megnyilvánulásai, tünetei, előforduló problémakörök

- Agresszív viselkedés
- Kortárskapcsolatok zavara
- Koraérett viselkedés / regresszív viselkedés
- Feltűnően készséges viselkedés
- Empátia hiánya
- Bizalmatlanság, félelmek
- Passzivitás
- Teljesítményzavarok
- Alvászavarok
- Evészavarok
- Depresszió

Szociális jellemzőik, ellátási szükségleteik

- Rossz életkörülmények, alacsony jövedelem, anyagi nehézségek, rossz lakáskörülmények, lakhatási problémák,
- Kulturális hátrányok, szülők alacsonyabb iskolázottsága
- Egészségügyi okok, tartós betegség előfordulása a családban, testi és/vagy lelki egészségkárosodás, szenvedélybetegségek és egyéb más deviáns viselkedésformák (alkoholizmus, bűnözés, öngyilkosság, depresszió)
- Család szerkezete, működése problémás, életvezetési problémák, életkori játosságokból eredő problémák, természetes támaszok hiánya, családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok, szocializációs hiányok, elszigetelődés, családi diszharmónia, problémakezelő, problémamegoldó képesség elégtelensége, hiánya Bántalmazás
- Diszkrimináció (pl. etnikai hovatartozás miatt)

Más intézményekkel történő együttműködés módja

- Gyermekvédelmi, veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő és jelző rendszert működtetünk valamennyi településen, ennek keretében folyamatos, rendszeres kapcsolatot tartunk a gyermekvédelmi feladatokat is ellátó szervezetekkel, civil szervezetekkel, egyházakkal.
- A gondozási folyamat eredményessége érdekében szükség esetén esetkonferenciákat, szakmai konzultációkat szervezünk és bonyolítunk az esetvezetés szempontjából érintett szervezetekkel.
- Bekapcsolódunk a szakterületünkhöz kapcsolódó, települési fejlesztési elképzelések kidolgozásába, valamint részt veszünk megvalósításukban.

A feladatellátás szakmai tartalma, a szolgáltatások formái, köre, a szolgáltatási típusnak megfelelően a gondozási, nevelési, fejlesztési feladatok jellege, tartalma, módja

a) A család és gyermekjóléti szolgálat a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése érdekében a következő tevékenységeket végzi:

- *Tájékoztatást ad a gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését elősegítő támogatásokról, ellátásokról.*

Törekszünk arra, hogy ezekről a gyermekek önállóan is tudomást szerezhessenek. Ebből a célból hosszútávon tervezzük *kihelyezett ügyfélfogadás beindítását az iskolákban.* Ennek érdekében felvesszük a kapcsolatot az általános iskolák vezetőivel. Bízunk benne, hogy a kihelyezett ügyfélfogadás útján a gyermekek jobban megismerik a szolgálatot, a szolgálat dolgozói pedig jobban megismerik a gyerekek mindennapi életterét. A veszélyeztetett gyermekek helyzetének megismerésére, a körülmények pontosabb feltárására ad lehetőséget. Amellett, hogy fejlettségi szintjüknek és életkoruknak megfelelő módon tájékoztatjuk őket jogaikról, kötelezettségeikről, az őket megillető támogatási formákról, lehetőséget nyújtunk arra, hogy panaszaikat is önállóan tegyék meg. A szolgálat az egyéni tájékoztatási formán kívül *csoportos tájékoztatókat szervez*, vagy *szórólapon*, illetve *újságcikkben* hívja fel a figyelmet a lehetőségekre. Mindezeken túl a jelzőrendszerünk tagjai – védőnők, gyermekvédelmi felelősök, gyámügyi ügyintézők, stb. – közvetítésével is tudomást szerezhetnek tevékenységünkről, támogatásokról, jogaikról, kötelezettségeikről a gyermekek.

- *Segítséget nyújt a támogatásokhoz, ellátásokhoz való hozzájutásban, a hivatalos ügyek intézésében.*
- Segítséget nyújtunk a gyermeknek, vagy törvényes képviselőjének kérelmek elkészítésében, megfogalmazásában.
- Felkészítjük a gyermeket, illetve a törvényes képviselőt a támogatás, ellátás célszerű felhasználására.
- Szükség esetén a szolgálat maga kezdeményezi támogatások megállapítását, illetve bizonyos ellátások igénybe vételét. (például pedagógiai szakszolgáltatás, nevelési tanácsadás)
- Szolgálatunk segítséget nyújt a gyermeknek, illetve családjának az átmeneti gondozáshoz való hozzájutásban, illetve segítséget nyújtunk az átmeneti gondozásba vett gyermek családjának az átmeneti gondozás szükségessé tévő okok megszüntetésében, támogatjuk, segítjük a gyermek mielőbbi hazakerülését. Ennek érdekében együttműködünk, rendszeres kapcsolatot tartunk az átmeneti gondozást nyújtó szolgáltatóval, illetve a gyermek családjával.
- *Tanácsadások szervezése, közvetítése:*

Családtervezési, pszichológiai, nevelési és egészségügyi, mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadásokat elsősorban az egyéni esetkezelések során nyújtunk, valamint a pszichológiai és pedagógiai tanácsadás keretében. Minden esetben a kliens szükségleteihez igazodóan felkészítjük a tanácsadások igénybe vételére (pl. időpontot egyeztetünk az intézmény pedagógiai és pszichológiai tanácsadóival, tájékoztatjuk annak időpontjáról, elérhetőségéről, igénybevételének feltételéről), és segítjük a szolgáltató felkeresésében is. Amennyiben a segítségkérés, illetve a probléma hatósági, vagy bírósági eljáráshoz, döntéshez kapcsolódik, lehetőség van ingyenes *jogi tanácsadás* igénybevételére van lehetőség, melyet a Pásztói Család- és Gyermekjóléti Központon keresztül vehető igénybe. Peres ügyekben konkrét jogi képviseletet nem tudunk biztosítani, de segítséget nyújtunk:

- iratok megszerkesztésében,
- a hivatalos iratok és a szükséges jogszabályok értelmezésében,
- a jogi, esetleg jogorvoslati lehetőségek felkutatásában, és a szükséges lépések megszervezésében.

- *Szociálisan válsághelyzetben lévő várandós anyák segítése a szociális szakma eszközeivel, valamint pszichológiai tanácsadás keretében:*
- Tájékoztatjuk a várandós anyát az őt, illetve a magzatát megillető jogokról, az igénybe vehető ellátásokról.
- Haladéktalanul felvesszük a kapcsolatot a védőnői szolgálattal a koordinált együttműködésen alapuló gondozás érdekében.
- Segítjük a támogatásokhoz való hozzájutásban.
- Tájékoztatjuk a születendő gyermeke felnevelését nem vállaló anyát az örökbe adás lehetőségéről, az örökbefogadást közvetítő és koordináló szervezetekről, valamint az illetékes gyámhatóság és gyermekvédelmi szakszolgálat elérhetőségéről.
- A rászoruló várandós anyát segítjük családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz való hozzájutásban.

- *A gyámhatóság felkérésére környezettanulmányt készítünk*, annak tapasztalatait a gyermekvédelmi nyilvántartó adatlapon rögzítve tájékoztatjuk a felkérő hatóságot.
- *Szabadidős tevékenységek szervezése:*
- A szolgálatunk nyilvántartást vezet az ellátási területéhez tartozó településeken elérhető szabadidős programokat nyújtó szervezetekről, és azokról értesíti a településen élő gyermekeket és szülőket. (például a helyi újságok hasábjain, szórólapokon, plakátokon, iskolai, óvodai faliújságokon, gyermek- és ifjúságvédelmi felelősökön keresztül, stb.)
- Törekszünk arra, hogy a gyermekvédelmi feladatot ellátó intézmények közösen szervezzenek gyermekek és családok részére szabadidős programokat – alternatív napközbeni ellátásokat - a szervezésben koordináló szerepet vállalunk.
- Szolgálatunk önállóan is szervez kliensei, illetve a település gyermekei számára
- szabadidős programokat a felmerülő igényekhez, szükségletekhez igazodóan (például: napközbeni ellátások, ünnepekhez kapcsolódó játszóházak, kézműves gyermekklubok, stb.). A szabadidős programokat nem csak mint prevenciós lehetőséget tekintjük, hanem annak is eszköze, hogy közelebb kerüljünk a gyermekekhez és a családokhoz. Megismerhetik tevékenységünket, munkatársainkat, és a későbbiekben bizalommal fordulhatnak hozzájuk.
- A szabadidő hasznos eltöltésén túl kis csoportos személyiségfejlesztő, egyéni készség- és képességfejlesztő elemeket is tartalmazó programokat szervezünk, melyek összeállításában részt vesz az intézmény pedagógiai tanácsadója.
- Támogatjuk az ilyen irányú civil kezdeményezéseket, azoknak intézményi hátteret biztosítunk, segítséget nyújtunk a szervezésben, lebonyolításban.
- *Szolgálatunk a helyettes szülői hálózat működtetése* érdekében, a gyermek átmeneti gondozását saját háztartásukban helyettes szülőként vállaló személyt/személyeket kutat fel. Tájékoztatást ad számukra az átmeneti gondozás keretében ellátandó feladatokról, illetve a helyettes szülői jogviszonyról. Működésük során segíti, ellenőrzi munkájukat.

A szolgáltatás célja feladata

A hatályos jogszabályoknak megfelelően a család és gyermekjóléti szolgálat önálló szakmai egységként történő működése biztosított.
A család és gyermekjóléti alapellátásnak hozzá kell járulnia a gyermekek egészséges fejlődéséhez, jólétéhez, a családban történő nevelkedésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez, és a már kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermekek családból történő kiemelésének megelőzéséhez. Ezt a szolgáltató családsegítője személyes segítő kapcsolat keretében, a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával valósítja meg.

A családsegítő elsősorban a gyermekek védelmét, egészséges testi, lelki fejlődésének elősegítését tartja legfontosabb feladatának, de nem hagyja figyelmen kívül az olyan társadalmi problémákat (iskolázatlanság, munkanélküliség, elszegényedés, alkoholizmus stb.) amelyek a családon keresztül hatnak a gyermekekre.

A gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében

- a veszélyeztetettséget észlelő és jelzőrendszer működtetése
- a veszélyeztető okok feltárása, javaslat készítése ezek megoldására
- együttműködés a közoktatási intézményekkel, a nevelési tanácsadóval, az egészségügyi szolgáltatókkal. Különösen a védőnői szolgálat, a háziorvosi, házi gyermekorvosi szolgálat hálózatával, valamint más érintett személyekkel és szervezetekkel.

A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében

- a családsegítés, a család működési zavarainak oldása, elhárítása érdekében
- családi konfliktusok megoldásának elősegítése különösen a válás, a gyermekelhelyezés, a kapcsolattartás esetében
- egészségügyi és szociális ellátás, hatósági beavatkozások kezdeményezése

A családsegítési és gyermekjóléti feladatok megvalósulását a komplex családsegítés, a családlátogatások, a felvilágosítások, információnyújtás, a tanácsadás, vagy a családterápia, a családkonzultációs lehetőségek, a segítő beszélgetés, a kapcsolatügyeleti szolgáltatás, kérelmek, beadványok segítése, adományok közvetítése, intézményi támogató levelek megküldése, csoportok szervezése,vagy a kliens csoportba való eljutása szolgálja, melyet a Pásztói Család- és Gyermekjóléti Központon keresztül vehető igénybe.
A család és gyermekjóléti szolgálat a hatályos jogszabályoknak megfelelően nyilvántartásokat vezet.

Nyilvántartások: Szakmai Dokumentáció

- együttműködési-tájékoztatási nyilatkozat
- forgalmi napló
- a gyermekeink védelmében c. adatlap rendszer
- munkanapló
- esetnapló

(1) Amennyiben a szakmai tevékenység az első interjú kapcsán tett intézkedéssel nem zárható le,
a) a szolgáltatást igénybe vevő nagykorú személlyel együttműködési megállapodást kell kötni, a cselekvőképességében a gyermekjóléti, szociális ellátások igénybevételével összefüggő jognyilatkozatok tekintetében részlegesen korlátozott nagykorú személy esetén a gondnoka hozzájárulásával, és
b) a 7. számú melléklet szerint esetnaplót kell vezetni, ide nem értve a „Gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés alatt álló gyermek védelme"és a „Családból kiemelt gyermek visszahelyezésének, családbafogadásának elősegítése" alcím alá tartozó eseteket.
(2) Az együttműködési megállapodás tartalmazza
a) az igénybe vevő és törvényes képviselője nevét, elérhetőségét,
b) az esetkezelést végző családsegítő nevét, elérhetőségét,
c) az igénybe vevő nyilatkozatát arról, hogy tájékoztatást kapott

ca) a szolgáltatás elemeiről, azok tartalmáról, feltételeiről,
cb) az intézmény által vezetett, rá vonatkozó nyilvántartásokról,
cc) panaszjoga gyakorlásának módjáról,
d) az igénybe vevő nyilatkozatát együttműködésének szándékáról, és
e) annak tudomásul vételét, hogy az igénybe vevő vagy törvényes képviselője köteles
ea) a jogszabályban meghatározott intézményi nyilvántartásokhoz adatokat szolgáltatni, és
eb) nyilatkozni a jogosultsági feltételekben, valamint a személyazonosító adatokban beállott változásokról.
(3) Az együttműködési megállapodást az intézményvezető írásban köti meg a szolgáltatást igénybe vevővel azzal, hogy a megállapodást az Szt. 122/A. §-a alá tartozó szolgáltatás esetében a szolgáltatást nyújtónak is alá kell írnia.
(4) Az együttműködési megállapodás megkötését követő 15 napon belül kell elkészíteni az esetnapló A) részét és B) részének 1. és 2. pontját.

Az intézmény alapelvei
Az intézményünk az egyéni megoldásokat preferálja, az egyénre koncentrál. Nem lát el hatósági feladatot.

A következő elvek jegyében működik

- Prevenció
- Humánum
- Empátia
- Nyitottság
- Előítélet-mentesség
- Önkéntesség
- Együttműködés
- Korrekció
- Gyermeki és szülői jogok érvényesülése

A szociális munka etikai kódexében megfogalmazottakat az intézmény minden dolgozója kötelezőnek ismeri el magára vonatkozóan.
Programunk (terveink) a szociális szolgáltatások bővítésére, minőségi fejlesztésére:
Nagyobb szerepet kell kapnia a megelőző tevékenységeknek, amelyek során figyelemmel kísérjük a lakosság szociális és mentálhigiénés helyzetét. A terepmunka során nagyobb mértékben feltárjuk az emberek, családok életében jelentkező problémák okait, és jelezzük, képviseljük azokat az illetékes hatóságoknak vagy szolgáltatást nyújtó intézményeknek, civil szervezeteknek. Ahol szükséges esetmenedzserként képviseljük ügyfeleinket.

IV.

A feladatellátás szakmai tartalma, módja, biztosított szolgáltatások formája, köre rendszeressége

A Család és Gyermekjóléti Szolgálat legtöbb esetben az oktatási intézményektől (óvodák, iskolák) értesül a veszélyeztettt gyermekről. Elsősorban a pedagógusok és a gyermek és ifjúságvédelmi felelősök jelzései alapján veszik fel a kapcsolatot a családdal, de érkezhetnek jelzések a jelzőrendszer többi tagjától is (rendőrség, gyámhivatal, háziorvos, védőnő, ill. más család és gyermekjóléti szolgálat) A jelzés után az intézmény családsegítője felveszi a kapcsolatot a családdal (személyesen, telefonon, vagy levélben)
Az alapellátásban történő családsegítés esetén a családsegítő szükség szerint keresi fel a családot. A veszélyeztetettség megszüntetése érdekében kapcsolatot tart az oktatási intézménnyel, szükség esetén pszichológus segítségét is felajánlja a családnak. Tájékoztatást

ad az igénybe vehető szociális ellátásokról, ügyintézésben, kérvények kitöltésében nyújt segítséget.
Amennyiben a családsegítő úgy látja, hogy a veszélyeztetettség továbbra is fennáll, tehát alapellátás keretén belül nem szüntethető meg, akkor kezdeményezi a gyámhatóságnál a gyermek(ek) védelembe vételét. Javaslattételében részletesen feltárja a veszélyeztetettség okait, javaslatot tesz a szükséges intézkedésekre. A gyámhatóság védelembe vételi határozatában felszólítja a szülőt, hogy rendezze körülményeit, életvitelét a gyermekek veszélyeztetettségének megszüntetése érdekében. A szülő figyelmét felhívja a tankötelezettség teljesítésére, ennek elmaradása esetén iskoláztatási támogatás felfüggesztésének kezdeményezésére. Eseti gondnok személyére javaslattétel, családdal közösen pénzhasználati terv elkészítése.
Védelembe vételre kerülhet sor akkor is, ha a gyermek(ek) bűncselekményben vesz(nek) részt (lopás, rablás, kábítószerrel való visszaélés). Ilyen esetekben a gyámhatóság különböző magatartási szabályokat határoz meg, amelyeket a (esetmenedzserrel együttműködve) köteles(ek) teljesíteni a gyermek(ek) és családtagjaik, valamint előírja a esetmenedzserrel való együttműködést.
A gyermek(ek) családból való kiemelése a családsegítő javaslatára abban az esetben történhet, ha a gyermek felügyelet nélkül marad, vagy testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését családi környezete vagy önmaga súlyosan veszélyezteti.
A család és gyermekjóléti szolgálat a probléma rendezése érdekében emellett esetkonferenciát, szakmai megbeszélést, konzultációt, esetmegbeszélést tart, szükség szerint.
A család és gyermekjóléti szolgálat működésének megkezdéséről, tevékenységének céljáról és tartalmáról, továbbá elérhetőségéről, valamint szolgáltatásai igénybevételének módjáról tájékoztatja a település lakosságát, továbbá a jelzőrendszer tagjait.
A jelzőrendszer tagjaival való együttműködés, valamint tevékenységük összehangolása érdekében a gyermekjóléti szolgáltató esetmegbeszélést tart. Az esetmegbeszélésen elhangzottakról feljegyzést kell készíteni.

Az esetmegbeszélés történhet

- lehetőség szerint a családot és a családdal foglalkozó szakembereket is bevonva, esetkonferencia, egy adott család ügyében tartott megbeszélés
- a család és gyermekjóléti szolgálat és a jelzőrendszer tagjainak képviselői között, előre meghatározott témakörökben, évente legalább hat alkalommal megrendezésre kerülő szakmaközi megbeszélés keretében.

Az esetmegbeszélésre meg kell hívni:
a) a megelőző pártfogó felügyelőt, ha olyan gyermek ügyét tárgyalják, aki megelőző pártfogás alatt áll,
b) a pártfogó felügyelői szolgálatot, ha olyan gyermek ügyét tárgyalják, aki fiatalkorúak pártfogó felügyelete alatt áll, vagy ha a gyermek kockázatértékelése alapján a gyermek bűnmegelőzési szempontú veszélyeztetettsége legalább közepes fokú,
c) a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó más személyeket, illetve intézmények képviselőit indokolt esetben,
különösen akkor, ha részvételük a gyermekkel kapcsolatos probléma megoldásához szükséges, és
d) a járási jelzőrendszeri tanácsadót.
Az esetmegbeszélés állandó meghívottja az illetékes védőnő, óvoda munkatársa, iskola gyermek és ifjúságvédelmi felelős. Az esetmegbeszélésre a fiatalkorúak pártfogó felügyelőjét meg kell hívni, ha olyan család ügyét tárgyalják, melynek bármely tagja fiatalkorúak pártfogó felügyelete alatt áll. A gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó más személyeket, illetve intézmények képviselőit szükség szerint kell meghívni, így különösen akkor, ha részvételük az egyes gyermekekkel kapcsolatos probléma megoldásához, illetve a gyermekek nagyobb

csoportját érintő veszélyeztető tényezők megszüntetését célzó cselekvési terv kidolgozásához szükséges. A gyermekjóléti szolgáltató minden év február 28-ig tanácskozást szervez, amelyen:

- a jelzőrendszer tagjainak írásos tájékoztatóit figyelembe véve átfogóan értékelik a jelzőrendszer éves működését.
- áttekintik a település családsegítési és gyermekjóléti alapellátásának valamennyi formáját, és szükség szerin javaslatot tesznek működésük javítására.

A tanácskozásra meg kell hívni

a) a települési önkormányzat polgármesterét, a képviselő-testület tagját (tagjait) és a jegyzőt,
b) a gyermekjóléti alapellátást és a szociális alapszolgáltatást nyújtó szolgáltatások fenntartóit,
c) a településen szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi ellátást biztosító intézmények képviselőit,
d) a jelzőrendszer tagjainak képviselőit,
e) a gyámhivatal munkatársait,
f) a fiatalkorúak pártfogó felügyelőjét, megelőző pártfogó felügyelőjét, és
g) a gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatalban működő gyermek és ifjúságvédelmi koordinátort.

A Család és Gyermekjóléti Szolgálat szervezeti bemutatása

A Család és Gyermekjóléti Szolgálat 1 fő családsegítőt alkalmaz, szociálpedagógus végzettséggel heti 40 órás munkaidőben.
A családsegítést és gyermekjóléti szolgáltatást végzők számára biztosítani kell

- a) a heti munkaidőkeretének legalább a felét kötetlen munkaidő-beosztás keretében, a szociális segítőmunka, illetve az adatgyűjtés helyszínen való elvégzéséhez,
- b) a munkavégzéshez szükséges közlekedési eszköz használatát vagy a közösségi, illetve tömegközlekedési eszköz használatával járó költségek megtérítését,
- c) a személyes biztonságát szolgáló eszközöket, különösen külterületi munka esetében,
- d) az egymás tájékoztatása, szakmai segítése céljából, konkrét ügyek, vagy problémák feldolgozása kapcsán rendszeresen tartott esetmegbeszélő csoporton történő részvételt,
- e) a szupervíziót.

A család és gyermekjóléti szolgálat tárgyi feltételei

Mátraszőlős településen a család és gyermekjóléti szolgálat a Művelődés Ház épületének egyik helyiségében van elhelyezve, számítógép, nyomtató, internetelérés zárható szekrény kizárólagos használatával rendelkezik. Fénymásolás a Mátraszőlős Község Önkormányzatánál.
Cserhátszentiván településen a Mátraszőlős Közös Önkormányzati Hivatal Cserhátszentiváni Kirendeltségének épületében, Bokor, Felsőtold, Garáb és Kutasó településeken az önkormányzat székhelyépületében.
A tagtelepüléseken a kirendeltségek és az önkormányzati épület teljes infrastruktúrája a családsegítő munkatárs rendelkezésére áll.

V.
Az ellátás igénybevételének módja

Az ellátás igénybevétele jelzések illetve önkéntesség alapján történik.
A jelzés érkezhet az alábbiaktól.

- nevelési oktatási intézmény

- rendőrség
- gyámhatóság
- háziorvos, házi gyermekorvos
- védőnő
- más gyermekjóléti szolgálat
- magánszemélyek

A szolgáltatás igénybevételét kezdeményezheti a kliens, hozzátartozója, vagy az észlelő és jelzőrendszer bármely tagja.
Magánszemélyek jelzése megtehető személyesen, telefonon, vagy írásban. A jelzőrendszer tagjai jelzést csak írásban tehetnek. Krízishelyzet esetén telefonos vagy személyes jelzés alapján is intézkedem, de utólagosan itt is kötelező az írásbeli jelzés.
A szolgáltatás igénybevétele önkéntes, kivétel a gyámhatóság által határozatban a családsegítő igénybevételére kötelezettek.

VI.
A család és gyermekjóléti szolgálat szolgáltatásáról szóló tájékoztatás helyi módja

A Szakmai Program minden olyan információt tartalmaz, melynek alapján ismerté válik az intézmény működése, az alkalmazott szakterületek, az ellátás igénybevétele, ennek feltétele, a szolgálatnál dolgozó munkatárs elérhetősége. Ennek érdekében a Szakmai Programot nyilvánosságra kell hozni, ezáltal kifüggesztésre kerül az intézményben, jól látható és hozzáférhető helyen. Minden érdeklődő személyesen és elektronikus úton is tájékozódhat a dokumentumban található információkkal kapcsolatban. A Szakmai Program a Fenntartó által működtetett honlapon is elérhető válik. A Szakmai Program módosításakor a nyilvánosságra hozataláról ismételten gondoskodni kell. A Szakmai Program tartalmát az intézmény munkavállalói és a kliensek is elérhetik, a tartalmát megismerhetik.
A család és gyermekjóléti szolgálat működésének megkezdéséről, tevékenységének céljáról és tartalmáról, továbbá elérhetőségéről, valamint szolgáltatásai igénybevételének módjáról tájékoztatja a település lakosságát, továbbá a jelzőrendszer tagjait.

Helyi módja:

- a településeken rendszeresen megjelenő helyi sajtó hasábjain
- személyesen
- a jelzőrendszer tagjain keresztül
- települések honlapjain

VII.
Az igénybe vevők és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok

A szolgáltatást igénybe vevőnek joga van szociális helyzetére, egészségi és mentális állapotára tekintettel az intézmény által biztosított szolgáltatások igénybevételére. A kliens számára az igénybe vett szolgáltatáshoz kapcsolódó általános vagy speciális jogokat is biztosítani kell. A szolgáltatások biztosítása során az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. Az intézmény a szolgáltatást olyan módon végzi, hogy figyelembe veszi a szolgáltatást igénybe vevőket megillető alkotmányos jogok maradéktalan és teljes körű tiszteletben tartását, különös figyelemmel az élethez, az emberi méltósághoz, a testi – lelki

egészséghez való jogra. Így különösen a gyermeki jogok védelme: „Gyvt. 11. § (1) A gyermeki jogok védelme minden olyan természetes és jogi személy kötelessége, aki a gyermek nevelésével, oktatásával, ellátásával, ügyeinek intézésével foglalkozik.
A szociális munkát végző nemre, korra, társadalmi és etnikai hovatartozásra, vallási és világnézeti meggyőződésre, nemi irányultságra, fogyatékosságra és egészségi állapotra való tekintet nélkül, valamint bármely egyéb hátrányos megkülönböztetés kizárásával tevékenykedik. A szolgáltatást igénybe vevőt megilleti a személyes adatainak védelme, a magánéletével kapcsolatos titokvédelem. A szolgáltatást igénylő adataihoz csak az arra jogosult személyek férhetnek hozzá. A kliens élethelyzetével, körülményeivel, szociális rászorultságának tényével kapcsolatos információkról más kliens, valamint arra illetéktelen személy nem szerezhet tudomást. Ha hitelt érdemlően a szociális munkát végző tudomására jut a kliens jogsérelme, bántalmazottsága vagy függő, kiszolgáltatott helyzetével való visszaélés, vizsgálatot kezdeményezhet, és bejelentéssel az Etikai Kollégiumhoz fordulhat.
Az intézményvezető tizenöt napon belül köteles a panasztevőt írásban értesíteni a panasz kivizsgálásának eredményéről. Amennyiben az intézményvezető határidőben nem intézkedik, vagy a panasztevő nem ért egyet az intézkedéssel, az intézkedés kézhezvételétől számított nyolc napon belül a fenntartóhoz fordulhat jogorvoslattal.
A fogyatékos személyek jogainak érvényesülése érdekében figyelemmel kell lenni különösen az információkhoz, a legfontosabb adatokhoz való hozzáférés biztosítására, az önrendelkezés elvére, a fogyatékos személy életvitelével kapcsolatos döntéseinek tiszteletben tartására, a társadalmi integrációjukhoz való jogra, más személyekkel történő kapcsolat létesítésére, kapcsolattartásra, valamint intézmények, szolgáltatások igénybevételére, elérésére.

A gyermekjogi képviselő elérhetőségével kapcsolatos tájékoztatás név, cím, fogadó idő. a település minden közintézményében elhelyezve.
Popovics Edit gyermekjogi képviselő, elérhetősége:+36 20/489-9629, e-mail: gyermekjog.heves@ freemail.hu

Amennyiben az ellátottat bármilyen sérelem éri panasszal élhet a fenntartó felé. A család és gyermekjóléti szolgálat családsegítője, az ellátottakat tájékoztatja az ellátottjogi képviselő által nyújtható segítségadás lehetőségéről, az ellátottjogi képviselő elérhetőségéről.
Galyasné Dósa Katalin ellátottjogi képviselő, elérhetősége: +36 20 489-9654

Az intézménnyel kapcsolatba kerülő állampolgár, család, közösség tudta és beleegyezése nélkül semmilyen adat nem szolgáltatható ki, kivéve egyes jogszabályokban meghatározott esetek.
A család egy tagjának nyújtott segítséget a család belső viszonyaira tekintettel kell, hogy biztosítsa. Arra törekszik, hogy a belső és külső erőforrások fokozásával a család összetartó ereje növekedjék, a hiányzó funkciók visszapótlódjanak.
Az intézmények az egyén, a család problémájának vizsgálata során egyénileg kell mérlegelni a segítségnyújtás legcélszerűbb, körülményeknek megfelelő módját. A család és gyermekjóléti valamint gyermekvédelmi rendszerben foglalkoztatottak- külön jogszabályban meghatározott munkakörökkel összefüggésben- megilleti az a jog, hogy személyüket becsüljék, emberi méltóságukat és személyiségi jogaikat tiszteletben tartsák, tevékenységüket értékeljék és elismerjék.
A család és gyermekjóléti szolgáltatás során a hatályos törvényeket-jogszabályokat kell alkalmazni

Szolgáltatást végzők jogai:
A munkaköri leírás tartalmazza a szociális szolgáltatást végzők jogait és kötelességeit.
A szolgáltatást végző személyek esetében biztosítani kell, hogy a munkavégzéshez kapcsolódó megbecsülést megkapják, tiszteletben tartsák emberi méltóságukat és

személyiségi jogaikat, munkájukat elismerjék, valamint a munkáltató megfelelő munkavégzési körülményeket biztosítson számukra. A segítő munka során a szociális munkát végző védelemre jogosult a vele (intézményével), vagy kliensével szembeni jogsértő vagy etikátlan bánásmóddal szemben. Ha az etikai sérelem akár intézmények, akár személyek részéről éri, védelemért munkáltatójához, illetve annak fenntartójához, vagy az Etikai Kollégiumhoz fordulhat.

A családsegítő, közfeladatot ellátó személynek minősül.

Minden esetben figyelemmel kell lenni a Szociális Munka Etikai kódexében megfogalmazottakra.

A **Szociális Munka Etikai Kódexe** a szociális munka folyamatában résztvevők értékeinek és emberi méltóságának megőrzését, helyreállítását és kiteljesítését szolgálja. Elősegíti a szakma elkerülhetetlen etikai dilemmáiban való eligazodást és azok feloldását.
Az Etikai Kódex az intézményünk falán minden telephelyen megtalálható.

VIII.

A szolgáltatást nyújtó családsegítő szakmai felkészültségének biztosítási módja, formái

A család és gyermekjóléti szolgálat családsegítője rendszeresen szakmai továbbképzéseken, szakmai és módszertani konzultáción vesz részt,- a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéseit tartalmazó jegyzék alapján. A település Jegyzőjével valamint a Bátonyterenyei Kistérségi Szociális Központ családsegítőivel és vezető munkatársaival tart rendszeres kapcsolatot, tréningeken vesz részt.

IX.

Szakmai együttműködés

A Család és Gyermekjóléti Szolgálat intézményi kapcsolatokat tart fenn

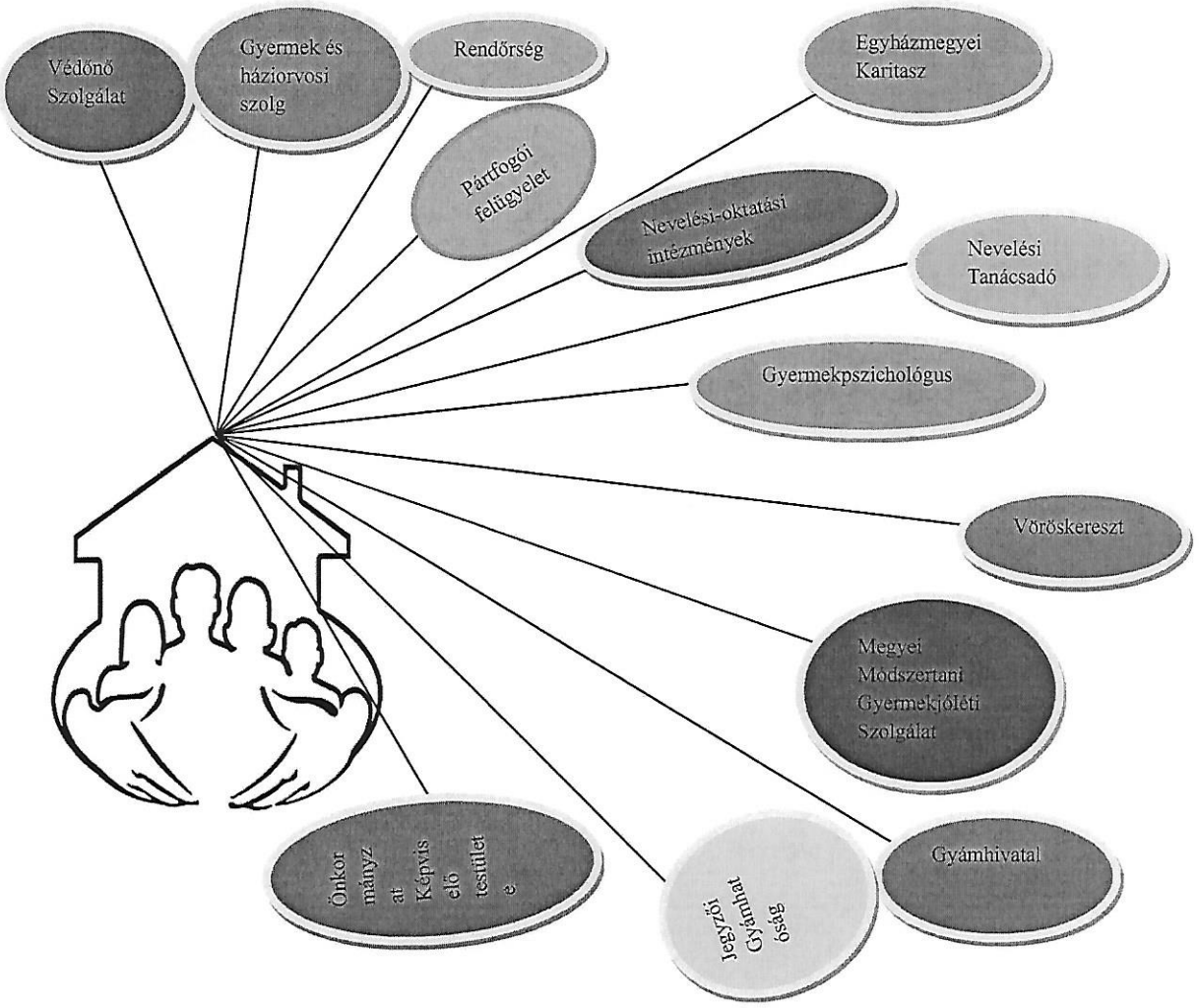

Helyettesítés rendje:

Helyettesítés rendjéről és módjáról a szolgálat vezetője saját hatáskörben rendelkezik. Az önkormányzat megfelelő szakképesítéssel rendelkező dolgozóján keresztül, illetve a családsegítő helyettesítéséről Mátraszőlős Község Önkormányzata és Szurdokpüspöki Község Önkormányzata által kötött együttműködési megállapodásnak megfelelően történik.

X.

A Szakmai Program megvalósítása, várható következményeinek, eredményességének, az ellátórendszerben betöltött szerepének, és hatásának értékelése

A hatékony közös munka feltételeként nélkülözhetetlen a bizalmi légkör kialakítása és fenntartása a folyamat egésze során. Az elsődleges cél mellett, előtérbe helyezzük a kliensek természetes támaszainak erősítését, a motiválást és a belső erőforrások aktiválását, fejlesztését. Törekvéseink fókuszában áll, szükség szerint a problémák átfogalmazása, új alternatívák kialakítása, a problémamegoldó stratégiák közös keresése. A meglévő problémák kezelése mellett, kiemelkedő szerepet szánunk a prevenciós munkának is: devianciák kialakulásának megelőzése (jellemzően alkoholizmus), izoláció elkerülése, esetlegesen megjelenő pszichés problémák (reménytelenség, tehetetlenség érzése, depresszió, suicid késztetések) elmélyülésének megakadályozása. A szakmai program megvalósítása előre láthatóan, a Család és Gyermekjóléti Szolgálat működési területén az alapszolgáltatások tekintetében a kliensek számára továbbra is elérhető lesz. A kialakított fogadórák megtartása minden esetben a hozzánk fordulók érdekeit fogja szolgálni. A tavalyi évekhez hasonlóan a szakfeladatok megszervezése, kivitelezése a fenntartó által elvárt, meghatározott, a szakmai módszertani intézmények javaslatai, és az Intézményben már kialakított munkamódszerek szerint fog történni. A Szolgálat által használt kapcsolati rendszer, munkaformák, bevezetett programok, a kollégák szakértelme, alkalmas a szociális és a mentálhigiénés tevékenység megvalósítására. Ezáltal a hozzánk forduló kliensek segítséget, támogatást kaphatnak a problémáik rendezésében. A kliensek érdekképviseletének megvalósítása érdekében továbbra is szoros együttműködést valósítunk meg más szociális ellátókkal, hatóságokkal, intézményekkel stb... A Szolgálat megléte nélkül, a hátrányos és veszélyeztetett helyzetben lévő személyek problémái súlyosbodnának, gyakrabban alakulnának ki krízis helyzetek. Az ellátási terület ellátottainak hátrányait a jelenleg működő alapszolgáltatásokkal korrigálni, segíteni lehet.

Mátraszőlős, 2016. 05. 24.

Készítette

Nagyné Kaszala Katalin Kitti
aljegyző